

Riksdagens svar R Sv 112/2021 rd – RP 40/2021 rd

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av avfallslagen och vissa lagar som har samband med den

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av avfallslagen och vissa lagar som har samband med den (RP 40/2021 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Miljöutskottet (MiUB 3/2021 rd).

Beslut

Riksdagen har godkänt följande uttalanden:

1. Riksdagen förutsätter att regeringen genomför en systematisk utvärdering av hur lagen fungerar med särskild fokus på hur materialåtervinningsgraden för kommunalt avfall, priserna på avfallstransporter samt små och medelstora företags konkurrensställning utvecklas och att regeringen lägger fram resultaten av utvärderingen för utskottet före utgången av 2025.
2. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder möjligheterna att föreskriva ett enklare nytt förfarande, särskilt när det gäller upphörandet att klassificeras som avfall, där behörigheten koncentreras till en enda myndighet.
3. Riksdagen förutsätter att regeringen säkerställer ett tillräckligt stöd för det genomförandeprojekt som nämns i propositionen och vars syfte är att främja konkurrensutsättningen av transporter i enlighet med 36 § i avfallslagen så att också mindre transportföretag kan delta i anbudsförfaranden och få transportentreprenader. Projektet ska genomföras i nära samarbete mellan miljöministeriet, arbets- och näringsministeriet, transportföretagen, kommunerna och deras avfallsanläggningar.
4. Riksdagen förutsätter att regeringen stöder utvecklandet av upphandlingskompetensen och ett effektivt utbyte av bästa praxis som en del av det ovannämnda genomförandeprojektet i syfte att säkerställa också små och medelstora företags konkurrensvillkor.

Riksdagen har antagit följande lagar:

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

Lag

om ändring av avfallslagen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i avfallslagen (646/2011) 5 § 2—5 mom. samt 45, 89 och 90 §,

av dem 89 § sådan den lyder i lag 328/2016,

ändras 1 §, 3 § 1 mom., 6 och 9 §, det inledande stycket i 10 § samt 10 § 6 punkten, 12 § 3 mom., 15 §, 17 § 1 mom., 20 §, 23 § 1 mom., 25 § 4 mom., 27 och 32 §, 33 § 2 mom., 35 §, 36 § 3 mom., 37 §, rubriken för 39 § samt 39 § 2 mom., 41 §, 43 § 3 mom., 46 och 47 §, det inledande stycket i 48 § 1 mom., 51, 54, 60, 62—66, 66 a, 68, 69, 80, 81, 87, 88, 91 och 93 §, 102 § 2 mom., 117, 118, 119 och 121 §, 122 § 1 mom., 127 §, 129 § 1 mom., 131 § 1 mom. och 2 mom. 5 och 8 punkten samt 136, 143, 146 och 147 §,

av dem 3 § 1 mom. sådant det lyder delvis ändrat i lag 195/2012, 6 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 410/2014, 25 § 4 mom. sådant det lyder i lag 757/2018, 32 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 445/2018, 33 § 2 mom. sådant det lyder i lag 438/2019, 41 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 528/2014, 66 a och 121 § samt 131 § 2 mom. 5 punkten sådana de lyder i lag 410/2014, 118 § sådan den lyder delvis ändrad i lagarna 528/2014 och 757/2018, 122 § 1 mom. sådant det lyder i lagarna 1104/2011 och 757/2018, 127 § sådan den lyder delvis ändrad i lag 25/2014, 129 § 1 mom. sådant det lyder i lag 528/2014, 146 § sådan den lyder i lag 686/2018 och 147 § sådan den lyder i lagarna 626/2017 och 757/2018, samt

fogas till lagen nya 5 a, 5 b, 11 a, 15 a, 15 b, 26 a, 41 a, 49 a—49 d, 53 a, 63 a, 66 b, 66 c, 80 a, 117 b, 117 c, 118 a och 121 a § som följer:

1 §

Lagens syfte

Syftet med denna lag är att främja cirkulär ekonomi och en hållbar användning av naturresurserna, minska avfallets mängd och skadlighet, förebygga den fara och skada för hälsan och miljön som avfall och avfallshantering orsakar, säkerställa en fungerande avfallshantering och förhindra nedskräpning.

3 §

Begränsningar av tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte på följande slag av avfall:

- 1) utsläpp till luft,
- 2) koldioxid som avskilts och transporterats för geologisk lagring eller lagrats geologiskt, till den del bestämmelser om den finns någon annanstans i lag, eller på koldioxid som lagras geologiskt, om den totala mängd som avses bli lagrad underskrider 100 000 ton och syftet med lagringen är forskning, utveckling eller provning av nya produkter och processer,
- 3) avloppsvatten till den del bestämmelser om avloppsvatten finns någon annanstans i lag,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

4) explosiva varor som avses i lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor (390/2005), kärnavfall som avses i kärnenergilagen (990/1987) och radioaktivt avfall som avses i strålsäkerhetslagen (859/2018),

5) placering av icke-förorenade muddermassor, när placeringen görs med stöd av 2 kap. 6 § i vattenlagen (587/2011) eller kräver tillstånd enligt 3 kap. 2 eller 3 § i den lagen,

6) animaliska biprodukter till den del det finns bestämmelser om dem i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1069/2009 om hälsobestämmelser för animaliska biprodukter och därav framställda produkter som inte är avsedda att användas som livsmedel och om upphävande av förordning (EG) nr 1774/2002 (förordning om animaliska biprodukter), *nedan förordningen om animaliska biprodukter*, inbegripet stallgödsel och bearbetade produkter som omfattas av den förordningen; lagen tillämpas emellertid på biprodukter och därav framställda produkter som är avsedda för förbränning, deponering på avstjälningsplatser eller användning vid biologiska behandlingsanläggningar,

7) förorenad jord som inte lösgjorts från berggrunden eller marken,

8) sådana andra än i 6 punkten avsedda ämnen som är avsedda att användas som foderråvaror enligt definitionen på foderråvaror i artikel 3.2 g i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2009 om utsläppande på marknaden och användning av foder, om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1831/2003 och om upphävande av rådets direktiv 79/373/EEG, kommissionens direktiv 80/511/EEG, rådets direktiv 82/471/EEG, 83/228/EEG, 93/74/EEG, 93/113/EG och 96/25/EG samt kommissionens beslut 2004/217/EG.

5 a §

Biprodukter

Ett ämne eller föremål är inte avfall utan en biprodukt, om det uppkommer genom en produktionsprocess vars huvudsyfte inte är att producera ämnet eller föremålet, och

1) det är säkerställt att ämnet eller föremålet kommer att fortsätta att användas,

2) ämnet eller föremålet kan användas direkt i befintligt skick eller efter att på sin höjd ha genomgått sådan bearbetning som är normal i industriell praxis,

3) ämnet eller föremålet produceras som en integrerad del i en produktionsprocess, och

4) ämnet eller föremålet uppfyller produktkraven och miljö- och hälsoskyddskraven för den användning som planeras och användningen enligt en helhetsbedömning inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön.

Närmare bestämmelser om de i 1 mom. avsedda förutsättningarna för klassificering som biprodukt, specificerade för olika biprodukter, får utfärdas genom förordning av statsrådet.

5 b §

När avfall upphör att klassificeras som avfall

Materialåtervunnet avfall eller avfall som återvunnits på annat sätt är inte längre avfall, om

1) det är avsett att användas för särskilt specificerade ändamål,

2) det finns en marknad för eller efterfrågan på det,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

3) det uppfyller de tekniska kraven för användningsändamålet och stämmer överens med de bestämmelser och standarder som tillämpas på motsvarande produkter, och

4) dess användning enligt en helhetsbedömning inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön.

Närmare bestämmelser om detaljerade bedömningsgrunder för tillämpning av de kriterier som avses i 1 mom. på vissa slag av avfall får utfärdas genom förordning av statsrådet. Bedömningsgrunderna bör omfatta åtminstone

1) vilket avfall som är tillåtet material för återvinningsförfaranden,

2) tillåtna behandlingsprocesser och behandlingsmetoder,

3) vilka kvalitetskrav som enligt bestämmelser och standarder ska tillämpas på produktmaterial som efter återvinning inte längre klassificeras som avfall, inbegripet eventuella gränsvärden för orenheter i materialet,

4) kraven på de miljöledningssystem med stöd av vilka efterlevnaden av bedömningskraven för när produkten upphör att klassificeras som avfall konstateras, inbegripet kraven på kvalitetskontroll och egenkontroll samt vid behov ackreditering, och

5) underrättelse om överensstämmelse med kraven.

Om det i Europeiska unionens lagstiftning eller i den förordning av statsrådet som avses i 2 mom. inte föreskrivs om bedömningsgrunderna för när avfall upphör att klassificeras som avfall, kan miljötillståndsmyndigheten från fall till fall besluta att avfallet ska upphöra att klassificeras som avfall enligt de kriterier som föreskrivs i 1 mom. När beslut fattas ska vid behov vad som föreskrivs i 2 mom. iaktas, och gränsvärden för orenheter i materialet samt den fara eller skada för hälsan eller miljön som materialet eventuellt medför beaktas. Vid behandlingen av ärendet iaktas vad som i miljöskyddslagen föreskrivs om beviljande eller ändring av miljötillstånd.

När ett material har upphört att klassificeras som avfall ska den som släpper ut materialet på marknaden säkerställa att materialet uppfyller kraven i kemikalie- och produktlagstiftningen. Om ett material inte har släppts ut på marknaden, är den som första gången använder materialet skyldig att säkerställa att det uppfyller kraven i fråga.

6 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

1) *farligt avfall* avfall som har någon egenskap som orsakar fara (*farlig egenskap*) och *icke-farligt avfall* avfall som inte har någon farlig egenskap,

2) *kommunalt avfall* avfall som uppkommer i stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och vid annat boende, inbegripet pappers-, kartong-, glas-, metall-, plast-, textil- och bioavfall samt kasserade elektriska och elektroniska produkter, batterier, ackumulatorer och skrymmande föremål samt till sin beskaffenhet jämförbart avfall som uppkommer i förvaltnings-, service- och näringsverksamhet, dock inte slam från slamavskiljare och slutna tankar,

3) *slam från slamavskiljare och slutna tankar* slam som från hushållsavloppsvatten bildas i slamavskiljare, slutna tankar, minireningsverk eller i andra motsvarande behandlingssystem,

4) *blandat kommunalt avfall* kommunalt avfall som återstår när fraktioner specificerade enligt avfallstyp har sorterats ut på den plats där avfallet uppkommit,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

5) *bygg- och rivningsavfall* avfall som uppkommer vid nybyggnad, reparationsbyggnad och rivning av byggnader eller andra fasta konstruktioner, vid mark- och vattenbyggnad och annan byggnads- och rivningsverksamhet,

6) *bioavfall* biologiskt nedbrytbart livsmedels- och köksavfall som uppkommer i bostäder, kontor, restauranger, partihandelslokaler, matsalar, catering, detaljhandelslokaler och andra motsvarande lokaler och verksamheter och jämförbart avfall från livsmedelsindustrin samt biologiskt nedbrytbart trädgårds- och parkavfall,

7) *livsmedelsavfall* i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet avsedda livsmedel som har blivit avfall,

8) *POP-avfall* avfall som innehåller föroreningar som räknas upp i bilaga IV till Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föroreningar och som förekommer i koncentrationer som uppgår till minst den koncentrationsgräns som anges i den bilagan,

9) *elektrisk och elektronisk produkt som används i hushåll* elektriska och elektroniska produkter avsedda för användning i hushåll samt till kvaliteten och kvantiteten därmed jämförbara elektriska och elektroniska produkter avsedda för användning inom handeln, industrin, vid inrättningar och inom annan verksamhet; produkter som sannolikt används både i hushåll och inom annan verksamhet ska betraktas som elektriska och elektroniska produkter som används i hushåll,

10) *avfallsproducent* var och en vars verksamhet ger upphov till avfall eller som genom förbehandling, blandning eller annan verksamhet ändrar avfallens egenskaper eller sammansättning,

11) *avfallsinnehavare* avfallsproducenten, fastighetsinnehavaren eller någon annan som är i besittning av avfallet,

12) *fastighetsinnehavare* var och en som äger en fastighet eller innehar arrenderätten till en fastighet,

13) *avfallstransportör* var och en som ansvarar för transport av avfall,

14) *avfallsmäklare* var och en som yrkesmässigt köper eller säljer avfall eller förmedlar avfall eller avfallshanteringstjänster för någon annans räkning, inbegripet mäklare som inte kommer i fysisk besittning av avfallet,

15) *producent* en fysisk eller juridisk person som yrkesmässigt släpper ut produkter på marknaden, enligt de närmare produktspecifika definitionerna i 48 §,

16) *avfallshantering* insamling, transport, återvinning och bortskaffande av avfall, inbegripet kontroll och uppföljning av sådan verksamhet och efterbehandling av platser för bortskaffande av avfall samt verksamhet som mäklare,

17) *insamling av avfall* uppsamling av avfall, inbegripet försortering och tillfällig lagring av avfallet, till en mottagningsplats som ordnats av en fastighetsinnehavare, kommun, producent, distributör eller någon annan för egen behandling eller för vidare transport till behandling,

18) *separat insamling av avfall* avfallsinsamling där avfall vars typ och beskaffenhet skiljer sig åt hålls åtskilt i syfte att underlätta förberedelse för återanvändning samt materialåtervinning, annan återvinning eller annan särskild behandling,

19) *minskning av avfallens mängd och skadlighet* verksamhet som äger rum innan produkten blivit avfall och som främjar återanvändning av produkten, förlänger dess användningstid eller på något annat sätt förebygger uppkomsten av avfall eller som minskar mängden farliga och andra skadliga ämnen i produkten eller skadlig miljö- och hälsopåverkan hos det avfall som uppkommer,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

20) *återanvändning* användning av produkter, eller delar av dem, på nytt i samma syfte som de ursprungligen var avsedda för,

21) *förberedelse för återanvändning* sådan verksamhet för kontroll, rengöring eller reparation av avfall genom vilken kasserade produkter eller delar av dem bereds för att kunna användas på nytt utan någon annan förbehandling,

22) *materialåtervinning* verksamhet där avfall upparbetas till produkter, material eller ämnen antingen för det ursprungliga ändamålet eller för andra ändamål; med materialåtervinning avses inte energiåtervinning eller upparbetning av avfall till bränsle eller material för återfyllnad,

23) *återvinning av avfall* verksamhet vars främsta resultat är att avfallet utnyttjas vid produktionsanläggningar eller någon annanstans i samhället genom att det ersätter ämnen eller föremål som i annat fall skulle ha använts för detta syfte, inbegripet beredning av avfallet för ett sådant syfte,

24) *resursåtervinning* sådan annan återvinning av avfall som varken är energiåtervinning eller upparbetning till material som ska användas som bränsle eller annan energikälla,

25) *återfyllnad* återvinning av avfall där för ändamålet lämpligt icke-farligt avfall används för återställningsändamål i utgrävda områden eller vid landskapsmodellering,

26) *bortskaffande av avfall* deponering av avfall på en avstjälpningsplats, förbränning utan energiutvinning eller någon annan med dessa jämförbar verksamhet som inte är återvinning av avfall, även om verksamheten sekundärt leder till återvinning av materialet eller energin i avfallet, inbegripet beredning för bortskaffande,

27) *behandling av avfall* återvinning eller bortskaffande av avfall, inbegripet beredning för återvinning eller bortskaffande,

28) *distributör* en yrkesmässig säljare av en produkt eller någon annan som bjuder ut en produkt till användaren,

29) *internationell avfallstransport* sådan transport av avfall som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, nedan *avfallstransportförordningen*, när transporten sker från Finland till ett annat land eller från ett annat land till Finland och när avfall transporteras via Finland.

Vad som i denna lag föreskrivs om kommuner gäller också den samkommun som avses i 2 § i lagen om samarbete inom avfallshanteringen och kollektivtrafiken mellan kommunerna i huvudstadsregionen (829/2009) och andra samkommuner i den utsträckning som de har getts uppgifter som enligt denna lag eller med stöd av den ska skötas av kommunerna.

Närmare bestämmelser om klassificeringen av avfall som farligt avfall respektive icke-farligt avfall får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om vilka åtgärder som är sådan verksamhet som avses i 1 mom. 20–26 punkten och hur en distributör enligt 1 mom. 28 punkten ska definieras får också utfärdas genom förordning av statsrådet.

Närmare bestämmelser om farliga egenskaper hos avfall utfärdas genom förordning av statsrådet i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG om avfall och om upphörande av vissa direktiv.

9 §

Omsorgsplikt och förbud som gäller produkter

För att de mål som nämns i denna lag ska nås ska den som tillverkar en produkt se till att

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

- 1) råvaror används sparsamt vid tillverkningen och att avfall, material som utvunnits ur avfall eller begagnade produkter eller delar av dem används som råvaror,
- 2) användningen av råvaror som innehåller miljö- och hälsoskadliga ämnen undviks vid tillverkningen och mindre skadliga råvaror används i stället,
- 3) produktionsmetoden väljs på ett sådant sätt att så lite avfall som möjligt uppkommer vid tillverkningen och att avfallet är så oskadligt som möjligt för hälsan och miljön,
- 4) produkten inte förpackas onödigtvis,
- 5) produkten är resurseffektiv och hållbar till sin livscykel och drifttid, kan repareras, uppgraderas och återanvändas och kan materialåtervinnas när den blivit avfall samt att produkten och dess användning ger upphov till så lite avfall som möjligt,
- 6) produkten när den blivit avfall inte orsakar fara eller skada för hälsan eller miljön och inte heller nedskräpning eller avsevärd skada eller svårighet för avfallshanteringen,
- 7) produkten, när den innehåller råvaror av avgörande betydelse, i den utsträckning det är möjligt kan återanvändas och kan materialåtervinnas när den blivit avfall.

Den som tillverkar en produkt ska efter behov se till att

- 1) produkten är försedd med märkningar som klargör dess egenskaper och underlättar användningen, sorteringen, återanvändningen, avfallshanteringen och riktandet av producentansvaret eller att produkten förses med upplysningar om detta,
- 2) de som använder produkten informeras om produktmärkningarna och deras betydelse och om sorterings-, återanvändnings- och avfallshanteringsarrangemangen,
- 3) aktörerna inom avfallshanteringen ges behövliga upplysningar om återanvändning, demontering och återvinning av produkten eller dess delar och om var i produkten farliga ämnen och delar finns,
- 4) det finns tillgång till reservdelar, bruksanvisningar, teknisk information eller andra instrument eller annan utrustning eller programvara för högklassig reparation och säker återanvändning av produkten.

För att målen enligt denna lag ska nås ska den som släpper ut en produkt på marknaden och distributören i den utsträckning det är möjligt säkerställa att produkten uppfyller kraven enligt 1 mom. 4—7 punkten, att produkten märks och att information och upplysningar om den ges i enlighet med 2 mom.

Om det när produkten tillverkas, används eller kasseras uppkommer avfall som har konstaterats eller på goda grunder kan förväntas medföra någon avsevärd olägenhet eller svårighet för avfallshanteringen eller fara eller skada för hälsan eller miljön, kan tillverkning, utsläppande på marknaden, utförelse eller användning av produkterna förbjudas, begränsas eller beläggas med villkor.

10 §

Förordningar av statsrådet om produkter

Närmare bestämmelser om följande i 9 § 1 och 2 mom. föreskrivna produktions- och produktkrav och i 9 § 4 mom. avsedda förbud, begränsningar eller villkor som riktar sig till dem som tillverkar produkter, släpper ut dem på marknaden och distribuerar dem får utfärdas genom förordning av statsrådet:

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

6) sådana andra förbud eller krav som kan jämföras med dem som avses i 1—5 punkten och som behövs för genomförande av Europeiska unionens relevanta rättsakter och gäller verksamhet eller produkter, tillsynen över att förbuden eller kraven efterlevs och den tillhörande skyldigheten att lämna information.

11 a §

Att främja förberedelse för återanvändning

Kommuner, producenter och andra som bedriver yrkesmässig insamling av avfall ska i samband med insamlingen av avfall bereda företag och sammanslutningar som bedriver förberedelse för återanvändning jämlika möjligheter att få tillgång till avfall som lämpar sig för detta på en anvisad mottagningsplats i den utsträckning som kommunerna, producenterna eller de som samlar in avfall inte själva ordnar förberedelse för återanvändning. Mottagningen och insamlingen av avfall ska ske på ett sådant sätt att möjligheten till förberedelse för återanvändning av avfallet inte försämras.

Ett skriftligt avtal ska ingås om överlåtelse av avfall för förberedelse för återanvändning. Den som överlåter avfallet får ta ut en ersättning av företag eller sammanslutningar som bedriver förberedelse för återanvändning för de kostnader som en kostnadseffektiv insamling och lagring av avfall har orsakat överlåtaren. Företag och sammanslutningar som bedriver förberedelse för återanvändning ska lämna den som överlåter avfallet uppgifter om behandlingen av avfallet.

Närmare bestämmelser om innehållet i det avtal som avses i 2 mom. och grunderna för de kostnader som avses i det momentet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

12 §

Skyldighet att känna till avfallet och lämna information

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om

- 1) avfallsinnehavarens skyldighet att följa och kontrollera avfallets och avfallsbehandlingens miljö- och hälsopåverkan samt att följa avfallets sammansättning och ursprung,
- 2) hur den tidigare avfallsinnehavaren eller avfallsbehandlaren ska informeras om avfallet och avfallsbehandlingen,
- 3) sådan andra åtgärder för att fullgöra skyldigheterna enligt 2 mom. som kan jämföras med dem som avses i 1 och 2 punkten.

15 §

Skyldighet att samla in avfall separat

Avfall vars typ och beskaffenhet skiljer sig åt ska för att iaktta prioriteringsordningen samlas in separat från annat avfall och får inte blandas med avfall eller material av annan typ och beskaffenhet.

Undantag från skyldigheten att samla in avfall separat får göras endast om någon av följande förutsättningar uppfylls:

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

1) gemensam insamling av olika typer av avfall försämrar inte avfallets kvalitet och minskar inte möjligheterna att förbereda avfallet för återanvändning eller använda det för materialåtervinning eller återvinna det på något annat sätt som följer prioriteringsordningen,

2) separat insamling av avfall leder inte till bästa möjliga helhetsresultat med beaktande av avfallshanteringens sammantagna konsekvenser för miljön,

3) separat insamling av avfall är inte tekniskt genomförbar med beaktande av bästa insamlingspraxis,

4) kostnaderna för separat insamling av avfall blir oskäligen med beaktande av möjligheterna att förbättra den separata insamlingens kostnadseffektivitet, inkomsterna av försäljningen av separat insamlat avfall och den förädlade returråvaran samt de kostnader som uppkommer av insamling av osorterat avfall och av avfallshanteringens negativa konsekvenser för hälsan och miljön.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om

1) kraven på att hålla avfall åtskilt och villkoren för att blanda avfall av olika typ och beskaffenhet samt tillämpningen av de i 2 mom. avsedda undantagen på vissa typer av avfall,

2) kommunens, producentens, fastighetsinnehavarens och avfallsinnehavarens skyldighet att ordna separat insamling av avfall, där kraven kan skilja sig åt mellan olika områden med hänsyn till områdets befolkningstäthet, mängden avfall som uppkommer, återvinningsmöjligheterna och de miljökonsekvenser och kostnader som separat insamling ger upphov till.

15 a §

Förbud mot att bränna avfall som insamlats separat för förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning eller deponera sådant avfall på en avstjälningsplats

Avfall som insamlats separat för förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning får inte levereras för förbränning eller deponeras på en avstjälningsplats. Avfall som uppkommer efter behandling av separat insamlat avfall får dock brännas eller deponeras på en avstjälningsplats, om det bästa resultatet med tanke på prioriteringsordningen på så sätt nås.

15 b §

Kvalitetssäkring av avfall som ska återvinnas

Verksamhetsutövare som yrkesmässigt eller i en anläggning återvinner avfall ska avlägsna farliga ämnen, blandningar eller komponenter före eller under återvinningen, om det behövs för att behandlingen av avfallet ska följa prioriteringsordningen eller förhindra att en i 13 § avsedd fara eller skada orsakas.

Närmare bestämmelser om sådana farliga ämnen, blandningar eller komponenter som avses i 1 mom. samt åtgärder för att avlägsna dem får utfärdas genom förordning av statsrådet.

17 §

Förbud mot uppblandning av farligt avfall

Farligt avfall får inte spädas ut eller blandas upp på något annat sätt med avfall av annan typ eller beskaffenhet eller med andra ämnen. Undantag från uppblandningsförbudet får göras, om

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

blandning behövs för behandling av avfallet och miljötillstånd har beviljats för verksamheten i enlighet med miljöskyddslagen. Avfallsslagen ska separeras, om farligt avfall har blandats upp i strid med förbudet och separering behövs för att hindra att hälsan eller miljön orsakas fara eller skada och är tekniskt möjlig att genomföra.

20 §

Principen om förorenarens ansvar

Den ursprungliga avfallsproducenten eller den nuvarande eller tidigare avfallsinnehavaren svarar för kostnaderna för avfallshanteringen, inbegripet behövlig infrastruktur och de kostnader den föranleder.

23 §

Kommunal avfallshanteringsmyndighet

De myndighetsuppgifter inom avfallshanteringen som kommunen svarar för enligt denna lag ska skötas av ett organ som avses i kommunallagen (410/2015) och som kommunen utser (*kommunal avfallshanteringsmyndighet*).

25 §

Övriga tillsynsmyndigheter

Skatteförvaltningen har inom sitt ansvarsområde tillsyn över att de bestämmelser om dryckesförpackningar enligt 68 § som ingår i denna lag eller utfärdats med stöd av den följs. Tullen i samarbete med Finlands miljöcentral övervakar internationella avfallstransporter. Tullen har dessutom tillsyn över att den i artikel 4.1 i kvicksilverförordningen föreskrivna restriktionen av import för bortskaffande som avfall följs.

26 a §

Statsrådets förordning om myndigheternas uppgifter

Genom förordning av statsrådet får närmare bestämmelser utfärdas om de myndighetsuppgifter som avses i 22, 24 och 25 § ovan.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

27 §

Expertmyndigheter och sakkunniginrättningar

Statliga myndigheter och forskningsinstitut kan fungera som expertmyndigheter eller sakkunniginrättningar enligt denna lag genom att ge utlåtanden och utföra undersökningar och utredningar för de myndigheter som anges i denna lag. De kan också ha till uppgift att samla in uppgifter om uppföljning enligt denna lag av avfall och produkter och att lämna uppgifterna till Europeiska kommissionen. Närmare bestämmelser om expertmyndigheter och sakkunniginrättningar och om deras uppgifter utfärdas genom förordning av statsrådet.

32 §

Kommunens skyldighet att ordna avfallshantering

Kommunen ska ordna hanteringen av följande slag av avfall som inte är farligt avfall:

- 1) avfall från stadigvarande bostäder, fritidsbostäder, internat och annat boende, inbegripet avfall från småskalig bygg- och rivningsverksamhet som hushållen själva utför,
- 2) kommunalt avfall från kommunens förvaltning och servicefunktioner,
- 3) sådant kommunalt avfall från affärslokaler som samlas in på fastigheten tillsammans med avfall enligt 1 och 2 punkten,
- 4) annat kommunalt avfall som samlas in tillsammans med avfall enligt 1—3 punkten inom ramen för ett områdesvist sopsugsystem eller något annat motsvarande insamlingssystem.

Kommunen ska dessutom ordna

- 1) avfallshanteringen av sådant slam från slamavskiljare och slutna tankar som uppkommer i verksamhet som avses i 1 mom. 1—3 punkten,
- 2) mottagning och behandling av farligt avfall från boende,
- 3) mottagning och behandling av farligt avfall från jord- och skogsbruket, om det inte är fråga om oskäligen stora avfallsmängder.

Kommunens skyldighet enligt 1 och 2 mom. gäller inte avfall som i enlighet med 6 eller 7 kap. förs till avfallshantering som producenten eller distributören ordnar. Bestämmelser om kommunens och förpackningsproducentens skyldighet att gemensamt ordna fastighetsvis separat insamling av förpackningsavfall finns i 49 a §.

Närmare bestämmelser om vad och vilken verksamhet det avfall som avses i 1 mom. inbegriper får utfärdas genom förordning av statsrådet.

33 §

Kommunal avfallshantering i andra hand

Om behovet av kommunal avfallshantering i andra hand föranleds av någon annan orsak än oförutsebar brådska och värdet på avfallshanteringen är minst 2 000 euro per år, är förutsättningen för konstaterande av det bristande utbud av andra tjänster som avses i 1 mom. och för begäran om kommunal avfallshantering i andra hand att avfallsinnehavaren i den i 143 a § avsedda dataplattformen för avfall och biflöden har publicerat en anbudsbegäran om den avfallshanterings-

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

tjänst som behövs och att en tjänst som motsvarar anbudsbegäran inte skäligen finns att tillgå inom en av avfallsinnehavaren fastställd tid på minst 14 dygn. Förutsättningen gäller inte en i 5 § i lagen om offentlig upphandling och koncession (1397/2016) eller i 5 § i lagen om upphandling och koncession inom sektorerna vatten, energi, transporter och posttjänster (1398/2016) avsedd upphandlande enhet när enheten på webbadressen www.hankintailmoitukset.fi gör en upphandlingsannons om en avfallshanteringstjänst som enheten behöver.

35 §

Ordnande av fastighetsvis avfallstransport

Kommunen ska se till att transporten av avfall som avses i 32 § 1 mom. och 2 mom. 1 punkten ordnas i enlighet med antingen 36 eller 37 § från en mottagningsplats som fastighetsinnehavaren ordnat, om inte något annat följer av 41 eller 41 a § (*fastighetsvis avfallstransport*).

Fastighetsvis avfallstransport ska oavsett metod ordnas så att avfallstransporttjänster tillhandahålls allomfattande och tillförlitligt samt på skäligen och icke-diskriminerande villkor.

De kommunala avfallshanteringsföreskrifterna ska iakttas vid fastighetsvis avfallstransport. Avfallet ska föras till en mottagnings- eller behandlingsplats som kommunen anvisar.

Kommunen kan besluta att fastighetsvis transport av blandat kommunalt avfall inte ordnas i ett område där kommunikationerna är besvärliga, avfallsinnehavarna är få eller mängden avfall som behöver transporteras är liten, om inte transporten ska anses vara behövlig av miljö- eller hälsoskäl.

36 §

Kommunalt anordnad avfallstransport

När kommunen planerar att upphandla fastighetsvisa avfallstransporttjänster ska den genomföra en marknadsundersökning. I anbudsbegäran ska avfallstransporttjänsternas varaktighet fastställas och de olika upphandlingarna samordnas tidsmässigt så att företag av alla storlekar har möjlighet att delta i anbudsförloppet. Transportupphandlingarna ska konkurrensutsättas i delar så att fler än ett företag kan väljas till tjänsteproducent. Avvikelse från skyldigheten att konkurrensutsätta i delar kan göras endast om delningen i betydande grad försämrar upphandlingens kostnadseffektivitet eller av andra motsvarande, väl motiverade skäl. Med avvikelse från vad som föreskrivs i 146 § 2 mom. 2 punkten i lagen om offentlig upphandling och koncession kan ett beslut om att inte dela upp en upphandling på det sätt som avses i denna paragraf föras till marknadsdomstolen genom besvär.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

37 §

Avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar

Kommunen kan besluta att fastighetsvis transport av blandat kommunalt avfall som uppkommer vid sådan verksamhet som avses i 32 § 1 mom. och sådant slam från slamavskiljare och slutna tankar som avses i 32 § 2 mom. 1 punkten i kommunen eller en del av kommunen ordnas så att fastighetsinnehavaren avtalar om den med en avfallstransportör, om

- 1) avfallstransporten då uppfyller vad som föreskrivs i 35 § 2 mom.,
- 2) avfallstransporten främjar avfallshanteringens allmänna funktion i kommunen, stöder utvecklingen av avfallshantering i regionen och inte medför fara eller skada för hälsan eller miljön,
- 3) beslutets verkningar sammantaget bedöms vara positiva, särskilt med beaktande av konsekvenserna för hushållen och för företagens och myndigheternas verksamhet.

Om kommunen beslutar att övergå till kommunalt anordnad avfallstransport i stället för avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar, ska det i beslutet fastställas när den avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar upphör, vilket får vara tidigast tre år efter det att beslutet fattades. Kommunen kan dock besluta om en tidigare tidpunkt för upphörande inom ett område där det inte finns avfallstransporttjänster eller där tillgången till avfallstransporttjänster har försämrats avsevärt och detta kan leda till nedskräpning eller skada eller fara för hälsan eller miljön.

Kommunen ska följa och övervaka att det beslut som avses i 1 mom. verkställs och att dess villkor uppfylls samt vid behov behandla frågan om avfallstransport på nytt.

39 §

Uppgifter om avhämtning av avfall från fastigheter

Avfallstransportören ska minst en gång i kvartalet lämna aktuella uppgifter i redigerbar elektronisk form till den kommunala avfallshanteringsmyndigheten om vilka fastigheter avfall har avhämtats från i enlighet med 35 § och 41 § 3 mom. och om antalet sopkärlstömningar per fastighet och avfallstyp. Transportören ska dessutom årligen ge in ett enligt avfallstyp specificerat sammandrag i redigerbar elektronisk form över mängden avfall som samlats in på fastigheterna och över leveransplatserna. Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska lämnas får utfärdas genom förordning av statsrådet.

41 §

Överlämnande av avfall till fastighetsvis avfallstransport eller till en områdesvis mottagningsplats

Fastighetsinnehavaren eller någon annan avfallsinnehavare ska överlämna avfall vars hantering kommunen enligt 32 § är skyldig att ordna till den fastighetsvisa avfallstransport som ordnats i området eller till en områdesvis mottagningsplats som kommunen har ordnat.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. kan avfallsinnehavaren ordna transporten av sådant avfall som på grund av sin exceptionella storlek eller stora mängd eller någon annan egen- skap inte lämpar sig för transport inom ramen för sedvanlig fastighetsvis avfallstransport, om transporten har godkänts i de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna eller i kommunala mil- jöskyddsföreskrifter som har meddelats med stöd av 202 § i miljöskyddslagen.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. kan fastighetsinnehavaren ordna transporten av separat insamlat bioavfall och förpackningsavfall, om fastigheten inte omfattas av skyldighe- ten att ordna separat insamling enligt bestämmelser som utfärdats med stöd av 15 § 3 mom. eller av separat fastighetsvis insamling enligt avfallshanteringsföreskrifter som kommunen har med- delat med stöd av 91 §. Förpackningsavfallet ska föras till avfallshantering som producenten ord- nar och bioavfallet till avfallshantering som kommunen ordnar. Vid transporten ska i övrigt til- lämpas vad som i denna lag föreskrivs om fastighetsvis avfallstransport.

41 a §

Småskalig behandling av avfall på fastigheten

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 41 § 1 mom. får avfallsinnehavaren självständigt be- handla det avfall som avses i 32 § på sin fastighet eller överlåta bioavfall, slam från slamavskil- jare och slutna tankar eller annat därmed jämförbart avfall, för behandling på en grannfastighet el- ler någon annan fastighet i närheten, om den egna eller gemensamma behandlingen är småskalig och behandlingen har godkänts i de kommunala avfallshanterings- eller miljöskyddsföreskrifter- na.

Avfallsinnehavaren ska lämna uppgifter om småskalig behandling av bioavfall på fastigheten till den kommunala avfallshanteringsmyndigheten. När behandlingen av bioavfall på fastigheten upphör ska avfallsinnehavaren informera den kommunala avfallshanteringsmyndigheten om det- ta. Den kommunala avfallshanteringsmyndigheten ska anteckna uppgifterna i det register som an- ges i 143 §.

Närmare bestämmelser om småskalig behandling av avfall på fastigheten och om de uppgifter om behandlingen av bioavfall som ska lämnas till den kommunala avfallshanteringsmyndigheten samt om tidsfristen för lämnandet av uppgifterna får utfärdas genom förordning av statsrådet.

43 §

Överföring av kommunens serviceuppgifter inom avfallshanteringen till ett kommunägt bolag

Bestämmelser om tjänsteupphandling finns i lagen om offentlig upphandling och koncession.

46 §

Producentens ansvar för avfallshanteringen och dess kostnader

Producenten ska ordna avfallshanteringen för de i 48 § avsedda produkter som producenten släpper ut på marknaden och stå för kostnaderna för avfallshanteringen, om inte något annat fö-

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

reskrivs nedan. Producentens skyldighet gäller kasserade produkter som överlämnas till en mottagningsplats eller transport som avses i 49, 49 a eller 56 §.

Producentens skyldighet enligt 1 mom. gäller de produkter som producenten släpper ut på marknaden eller säljer genom distansförsäljning direkt till användare i Finland och en sådan andel av andra motsvarande produkter som kan anses vara skälig med hänsyn till producentens marknadsandel, oberoende av tidpunkten då produkterna släppts ut på marknaden.

47 §

Producentens företrädesrätt att ordna avfallshantering

Producenten har företrädesrätt att ordna avfallshantering av kasserade produkter som omfattas av producentens ansvar. Övriga aktörer får upprätta insamlings- och mottagningssystem för kasserade produkter eller tillhandahålla anknytande tjänster bara om det sker i samarbete med producenten.

Trots det som föreskrivs i 1 mom. får andra aktörer än producenter tillhandahålla tjänster med anknytning till återanvändning av produkter eller förberedelse för återanvändning.

Kommunen kan, som ett led i avfallshantering som den ordnar enligt 5 kap., komplettera transporten och mottagningen av kasserade produkter till den del som producenten inte ordnar sådan. I så fall ska de kasserade produkterna föras till avfallshantering som producenten har ordnat. Bestämmelser om skyldigheten för kommunen och producentsammanslutningen för förpackningsproducenter att gemensamt ordna fastighetsvis insamling av förpackningsavfall finns i 49 a §.

48 §

Produkter och producenter som omfattas av producentansvaret

Producentansvaret omfattar följande produkter, oberoende av försäljningssättet, och producenter som yrkesmässigt släpper ut dem på marknaden eller säljer dem genom distansförsäljning direkt till användare:

49 a §

Samarbete mellan kommuner och producentsammanslutningen för förpackningsproducenter vid separat insamling av förpackningsavfall

Kommunerna och producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ska genom ett avtal som omfattar minst två tredjedelar av Finlands invånare gemensamt komma överens om hur den separata insamlingen av det förpackningsavfall som uppkommer i sådan verksamhet som avses i 32 § 1 mom. kan ordnas på ett sådant sätt att

1) den fastighetsvisa insamling som ordnas av kommunerna och den områdesvisa mottagning som ordnas av producentsammanslutningen utgör ett geografiskt heltäckande insamlingsnätverk som med beaktande av befolkningstätheten betjänar fastighetsinnehavarna väl,

2) förpackningsavfallet kan tillvaratas effektivt och avfallets kvalitet lämpar sig för materialåtervinning,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

3) förpackningsavfall så långt det är möjligt samlas in tillsammans med annat avfall av samma material,

4) insamling och transport av avfall ordnas kostnadseffektivt och så att utsläppen till miljön samt olägenheterna för trivseln och säkerheten i boendemiljön är så små som möjligt.

Kommunerna och producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ska dessutom gemensamt

1) ordna tillräcklig rådgivning och information samt vidta andra åtgärder för att effektivisera sorteringen av förpackningsavfall på fastigheterna,

2) följa hur den separata insamlingen fungerar och hur effektiv den är samt bedöma behovet av ytterligare åtgärder för att öka mängden insamlat förpackningsavfall eller förbättra förpackningsavfallets kvalitet.

49 b §

Ersättningar som betalas till kommunerna och förpackningsproducenternas kostnadsansvar

Producentsammanslutningen för förpackningsproducenter och kommunerna ska i ett i 49 a § avsett avtal fastställa de ersättningar enligt förpackningsmaterial som producentsammanslutningen betalar kommunerna för separat insamling och transport av förpackningsavfall från bostadsfastigheter till den avfallshantering som producenten ordnar. Ersättningarna ska betalas till kommunerna på så lika grunder som möjligt med beaktande av mängden insamlat förpackningsavfall och regionala förhållanden som påverkar insamlingens effektivitet. Kommunerna ska se till att ersättningarna beaktas fullt ut och enligt material när avfallsavgifter som gäller separat insamlat förpackningsavfall påförs.

Till följd av avtalet ska förpackningsproducenterna beräknat enligt förpackningsmaterial svara för minst 80 procent av de totala kostnaderna för hanteringen av förpackningsavfall, vilket innefattar

1) den separata insamling av förpackningsavfall från bostadsfastigheter som kommunerna ordnar i enlighet med 15 § eller en förordning som utfärdats med stöd av den paragrafen eller i enlighet med en kommunal avfallshanteringsföreskrift som är mindre omfattande än vad som föreskrivs genom förordning och som utfärdats med stöd av 91 § 3 mom.; kostnadseffektiva insamlingstjänster ska vara utgångspunkt för fastställandet av kostnaderna,

2) områdesvis mottagning av förpackningsavfall som ordnas av producenterna i enlighet med 49 § 1 mom. eller en förordning som utfärdats med stöd av det momentet,

3) vidarebefordran och behandling av annat förpackningsavfall som avses i 1 och 2 punkten och som överlämnats till avfallshantering som en förpackningsproducent ordnar,

4) information och rådgivning enligt 51 § i fråga om kasserade förpackningar och avfallshanteringen av dem samt lämnande av bokföringsuppgifter enligt 54 §.

49 c §

Medling och avvikelser från samarbete

Om ett i 49 a § avsett avtal inte uppstår, kan producentsammanslutningen för förpackningsproducenter inleda medling genom att underrätta miljöministeriet om detta. Miljöministeriet ska utan dröjsmål höra bägge parter och lägga fram ett förslag till förlikning.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

Om ett avtal inte uppstår inom sex månader från det att medlingen inleddes, ska producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ordna den separata insamlingen av förpackningsavfall från bostadsfastigheter på det sätt som föreskrivs i 15 och 49 § samt den därmed relaterade informationen, rådgivningen och anmälan av bokföringsuppgifter avgiftsfritt med början tre år efter utgången av den tidsfrist som fastställts för medlingen. Under övergångsperioden ska kommunerna ordna den separata insamlingen av förpackningsavfall för den avfallshantering som producentorganisationen ordnar. Producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ska ersätta kommunerna för den separata insamlingen i enlighet med det senast gällande avtalet. Ersättnings belopp kan dock justeras till följd av en väsentlig förändring i förhållandena.

En enskild kommun som inte ansluter sig till ett avtal som avses i 49 a § har inte rätt till den ersättning som producentsammanslutningen för förpackningsproducenter betalar. Kommunen ska i detta fall dock ordna separat insamling av förpackningsavfall i enlighet med 15 § eller en förordning som utfärdats med stöd av den paragrafen eller i enlighet med en från förordningen avvikande kommunal avfallshanteringsföreskrift som utfärdats med stöd av 91 § 3 mom. och överlämna avfallet till avfallshantering som ordnas av producentsammanslutningen för förpackningsproducenter.

49 d §

Lämnande av uppgifter om avtal till tillsynsmyndigheten

Producentsammanslutningen för förpackningsproducenter ska årligen lämna Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland en sammanställning över det avtal enligt 49 a och 49 b § som ingåtts med kommunerna under det föregående kalenderåret och fullföljandet av avtalet. Sammanställningen ska åtminstone innehålla uppgifter om avtalsparterna och avtalets giltighetstid samt om mängden förpackningsavfall som samlats in från fastigheter och områdesvisa mottagningsplatser. Till sammanställningen ska också fogas en yrkeskunnig och oberoende granskares bedömning av hur producentens kostnadsansvar har realiserats, inbegripet uppgifter om ersättning till kommunerna och avfallsinnehavarna för kostnaderna för den fastighetsvisa separata insamlingen.

Närmare bestämmelser om tidpunkten för inlämnande av sammanställningen och de uppgifter som ska ingå i den samt om behörighetskraven för den oberoende granskaren får utfärdas genom förordning av statsrådet.

51 §

Producentens informations- och rådgivningsskyldighet

Producenten ska informera om var mottagningsplatserna för kasserade produkter finns och om deras öppettider, de slag av avfall som tas emot där och annat som behövs för att mottagningen ska fungera. Producenten ska dessutom informera och ge råd om åtgärder som gäller minskande av avfallets mängd och skadlighet, återanvändning, förberedelse för återanvändning och förhindrande av nedskräpning. Producenten ska vid behov ordna informationsspridningen och rådgivningen tillsammans med kommunen och andra aktörer inom avfallshanteringen.

Producenten ska årligen lämna Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland en redogörelse för den informationsspridning som producenten har ordnat.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland kan fastställa en skyldighet att lämna uppgifter som är mindre omfattande än vad som föreskrivs i 1 och 2 mom. för en producent som på marknaden släpper ut endast produkter som är avsedda att användas av företag i fall där det är ändamålsenligt med beaktande av verksamhetens art och omfattning.

Närmare bestämmelser om producentens skyldigheter enligt 1 och 2 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

53 a §

Producentens egenkontroll

Producenten ska regelbundet och systematiskt övervaka att skyldigheterna enligt detta kapitel fullgörs och utveckla tillförlitligheten hos informationen om detta (*egenkontroll*). Till stöd för egenkontrollen ska vid behov en oberoende och yrkeskunnig person ges i uppdrag att genomföra regelbundna granskningar. Producenten ska göra upp en skriftlig plan för egenkontrollen, som ska fogas till den ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret som avses i 101 §.

Den plan som avses i 1 mom. ska åtminstone innehålla uppgifter om

- 1) producentens bokföring enligt 54 § 1 mom. och bedömningen och utvecklingen av tillförlitligheten hos uppgifterna om den,
- 2) bedömning av hur producentens kostnadsansvar enligt 46 och 49 b § uppfylls,
- 3) uppföljning och utveckling av producentens betalningsandelar enligt 63 a §,
- 4) granskningar till stöd för egenkontrollen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland kan godkänna undantag från de krav som avses i 2 mom., om det är befogat med beaktande av arten och omfattningen av producentens verksamhet.

Närmare bestämmelser om innehållet i granskningar enligt 1 mom., tidpunkten för dem och kraven på yrkeskompetens för den som utför dem och om de krav som anges i 2 mom. 1—3 punkten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

54 §

Producentens bokförings- och uppgiftsskyldighet

Producenten ska föra bok enligt produktkategori över typen och mängden av samt egenskaper hos de produkter som producenten släppt ut på marknaden och de kasserade produkter som producenten tagit emot samt det avfall som dessa produkter gett upphov till, liksom över de andra med dessa jämförbara omständigheter som behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. I bokföringen ska dessutom vid behov enligt leveransplats specificeras de produkter och det avfall som förts till återanvändning, förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, annan återvinning och bortskaffande. Bokföringen ska innehålla motsvarande uppgifter också om delar av sådana fordon som avses i 48 § 1 mom. 2 punkten och komponenter till sådana elektriska och elektroniska produkter som avses i 48 § 1 mom. 3 punkten och om det avfall som dessa gett upphov till samt om kasserade produkter och avfall som förts till ett annat land.

Producenten ska lämna Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ett sammandrag över de uppgifter som avses i 1 mom. samt uppgifter om åtgärder och kontroller i enlighet med den

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

plan som avses i 53 a § 1 mom. kalenderårsvis eller oftare, om centralen bestämmer att det behövs för tillsynen över att denna lag och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs. Producenten ska också på basis av de uppgifter som avses i 1 mom. årligen i ett allmänt datanät offentliggöra uppgifter om hur skyldigheterna i fråga om separat insamling och återvinning har fullgjorts.

Närmare bestämmelser om vilka uppgifter som ska ingå i bokföringen och lämnas till myndigheten och publiceras i ett allmänt datanät samt om tidpunkterna för inlämnande och publicering av uppgifter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

60 §

Ersättning för extrakostnader

Om det i ett skrotningsfärdigt fordon eller i kasserade däck har tillsatts föremål eller ämnen som väsentligt försvårar återanvändningen eller avfallshanteringen, kan insamlaren eller behandlaren ta ut en ersättning av fordonets eller de kasserade däckens innehavare som motsvarar extrakostnaderna för avfallshanteringen.

62 §

Anslutning till producentsammanslutningar

För att fullgöra sina skyldigheter enligt detta kapitel ska producenten ansluta sig till en producentsammanslutning som godkänts för införande i det producentregister som avses i 142 § eller bilda en sådan producentsammanslutning tillsammans med andra producenter. Endast producenter får höra till en producentsammanslutning. Verksamhetsfältet för en sammanslutning av förpackningsproducenter ska omfatta alla förpackningsmaterial.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland kan godkänna en enskild producent för införande i producentregistret, om det med beaktande av verksamhetens art och omfattning är uppenbart onödigt för producenten att ansluta sig till en producentsammanslutning.

En producentsammanslutning ska på begäran av en ny producent åta sig att fullgöra dennes skyldigheter, om producentens verksamhet ingår i producentsammanslutningens verksamhetsfält. De villkor som tillämpas på nya producenter ska vara opartiska och jämlika i förhållande till de villkor som tillämpas på övriga producenter inom producentsammanslutningen.

Producenter av dryckesförpackningar kan fullgöra sina skyldigheter också genom att ansluta sig till ett i 68 § avsett retursystem för dryckesförpackningar.

63 §

Producersammanslutningars verksamhet

En producentsammanslutning ska vara en icke-vinstdrivande sammanslutning med syftet att fullgöra producentansvarsskyldigheterna för de producenter som anslutit sig till den. I en producentsammanslutning ska skyldigheterna fördelas rättvist mellan producenterna med beaktande av verksamhetens art och omfattning och så att det inte leder till handelshinder och snedvridning av konkurrensen. Skyldigheten att föra bok och lämna uppgifter ska lindras för sådana producenter

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

som släpper ut små mängder produkter på marknaden, om skyldigheterna annars skulle vara oskäligen för producenterna.

Producentsammanslutningen ska föra en allmänt tillgänglig, uppdaterad förteckning över sina ägare och över producenter som har överfört sitt producentansvar på den. I förteckningen antecknas medlemmens namn och företags- och organisationsnummer samt uppgifter om de produkter som medlemmen släpper ut på marknaden. Dessutom ska producentsammanslutningen publicera uppgifter om anslutnings- och årsavgifterna samt om återvinningsavgifterna per enhet eller ton. Uppgifterna ska vara tillgängliga i ett allmänt datanät.

Närmare bestämmelser om minimikraven i fråga om sådana lindrade skyldigheter för producenter som avses i 1 mom. får utfärdas genom förordning av statsrådet.

63 a §

Producenternas betalningsandelar och jämkning av dem

Betalningsandelarna i en producentsammanslutning ska fördelas jämnt mellan producenterna i förhållande till de produkter som de släppt ut på marknaden.

När producentsammanslutningen fastställer betalningsandelarna ska den i den mån det är möjligt i fråga om enskilda produkter eller produkt- eller materialgrupper som motsvarar varandra beakta i synnerhet deras hållbarhet och möjligheten att reparera, återanvända och materialåtervinna produkterna samt förekomsten av farliga ämnen.

Närmare bestämmelser om grunderna för de betalningsandelar som avses i 1 och 2 mom., vid behov uppdelade enligt produkt- eller materialgrupper, får utfärdas genom förordning av statsrådet.

64 §

Tryggande av i producentregistret införda producenters och producentsammanslutningars verksamhet

En producentsammanslutning ska ha tillräckliga ekonomiska resurser att organisera sin verksamhet på behörigt sätt och så att den oavbrutet i minst sex månader kan ansvara för de producentansvarsskyldigheter som överförts till den. För att visa detta ska producentsammanslutningen lämna Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland en redogörelse för tillräckliga ekonomiska arrangemang och en verksamhetsplan för ordnandet av återanvändning och avfallshantering. Redogörelsen och planen ska lämnas årligen eller, om verksamheten förändras väsentligt, inom tre månader från förändringen.

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland kan förutsätta att andra producenter än sådana som hör till en producentsammanslutning lämnar en i 1 mom. avsedd redogörelse och en verksamhetsplan, när detta är ändamålsenligt med beaktande av arten och omfattningen av producentens verksamhet.

Närmare bestämmelser om tillräckliga ekonomiska arrangemang enligt 1 mom. och om de redogörelser och planer som ska utarbetas för att trygga verksamheten samt om lämnandet av dem till Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

65 §

Samarbete mellan producenter och producentsammanslutningar

Producenter och producentsammanslutningar inom olika produktgrupper ska genom behövliga gemensamma åtgärder se till att fullgörandet av producentansvaret inte föranleder dubbla avgifter för producenter eller producentsammanslutningar inom någon annan produktgrupp i sådana fall då mottagning och annan avfallshantering av kasserade produkter ordnas i samarbete. Producentsammanslutningarna ska dessutom genom behövliga gemensamma åtgärder främja en producents möjlighet att fullgöra sina producentansvarsskyldigheter i fråga om olika produkter genom en enda aktör.

Statsrådet kan ålägga producenter och producentsammanslutningar att samarbeta och besluta om krav för samarbetet, om det behövs för att

1) undanröja eller förhindra uppkomsten av parallella återanvändnings- och avfallshanterings-system som medför olägenhet för producentansvarssystemens allmänna funktion eller för produktinnehavarens möjligheter att lämna in kasserade produkter till återanvändning eller avfallshantering,

2) underlätta fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna för producenter som släpper ut sådana produkter på marknaden som hör till verksamhetsfältet för två eller flera producentsammanslutningar.

66 §

Producentsammanslutningars tjänsteupphandling

När en producentsammanslutning upphandlar tjänster som hänför sig till återanvändning av produkter och avfallshantering ska den på ett icke-diskriminerande sätt beakta andra ekonomiska aktörer och deras verksamhetsmöjligheter på den berörda marknaden så att handelshinder och snedvridning av konkurrensen undviks. Producentsammanslutningen ska i ett allmänt datanät offentliggöra uppgifter om de allmänna principer och förfaranden som iakttas vid dess tjänsteupphandlingar.

66 a §

Behörigt ombud för producent eller annan aktör

En aktör som är etablerad i Finland och som genom distansförsäljning säljer produkter som omfattas av producentansvar direkt till användare i en annan stat ska svara för att producentansvarsskyldigheterna fullgörs i staten i fråga. En aktör som säljer elektriska och elektroniska produkter genom distansförsäljning direkt till användare i en annan medlemsstat i Europeiska unionen ska utse ett i medlemsstaten i fråga etablerat behörigt ombud, som i stället för producenten svarar för att dennes skyldigheter fullgörs.

En producent som är etablerad i en annan medlemsstat i Europeiska unionen och som säljer elektriska och elektroniska produkter genom distansförsäljning direkt till användare i Finland ska med avvikelse från vad som föreskrivs i 62 § 1 mom. i stället för att ansluta sig till en producentsammanslutning utse ett behörigt ombud som svarar för att dennes skyldigheter fullgörs i Fin-

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

land. En annan distansförsäljare som är etablerad i en annan stat och som säljer i 48 § avsedda produkter kan i stället för att ansluta sig till en producentsammanslutning utse ett behörigt ombud som är etablerat i Finland och som i stället för distansförsäljaren svarar för att dennes skyldigheter fullgörs i Finland.

En aktör som motsvarar en producent som är etablerad i en annan stat och som levererar produkter för marknaden i Finland genom annan försäljning än distansförsäljning, kan utse ett behörigt ombud som är etablerat i Finland och som i en i Finland etablerad producents ställe svarar för att aktörens skyldigheter fullgörs. I stället för att utse ett behörigt ombud kan den aktör som motsvarar en producent i motsvarande syfte ingå ett avtal med en godkänd producentsammanslutning. Aktören ska till de producenter och producentsammanslutningar som annars skulle svara för producentansvarsskyldigheterna i fråga om de nämnda produkterna lämna information om fullgörandet av skyldigheterna eller om ändring eller återkallande av fullgörandet av skyldigheterna. Den som förvaltar en näthandelsplattform kan utse ett i Finland etablerat behörigt ombud att svara för producentansvarsskyldigheterna i Finland för en distansförsäljare som bedriver verksamhet på plattformen, eller i motsvarande syfte ingå ett avtal med en godkänd producentsammanslutning. Den som förvaltar näthandelsplattformen måste ha skriftlig fullmakt av distansförsäljaren för detta.

66 b §

Verksamhet som behörigt ombud i Finland

Ett behörigt ombud i Finland ska utses genom en skriftlig fullmakt. Den som utses till behörigt ombud ska i fråga om andra produkter än sådana som säljs direkt genom distansförsäljning informera de producenter och producentsammanslutningar som annars hade svarat för producentansvarsskyldigheterna för produkterna i fråga om sin fullmakt och om ändringar i och återkallande av den.

Vad som i denna lag föreskrivs om producenter, med undantag för möjligheten för producenter att bilda en producentsammanslutning enligt 62 § 1 mom., tillämpas även på behöriga ombud.

Närmare bestämmelser om förfarandet för att utse ett behörigt ombud samt om ombudets skyldighet att informera producenterna och producentsammanslutningarna om sin fullmakt och verksamhet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

66 c §

Samarbetsgrupp för producentansvarssystemen

Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland ska i samarbete med producenterna tillsätta en eller flera samarbetsgrupper för regelbundet informationsutbyte om producentansvarssystemens och de i 68 § avsedda retursystemens funktion. En samarbetsgrupp ska bestå av företrädare för producenter, distributörer och myndigheter samt företrädare för sådana offentliga och privata verksamhetsutövare inom avfallsbranschen samt för i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser vilkas verksamhetsfält i väsentlig grad kan beröras av samarbetsgruppens uppgifter. Dessutom ska samarbetsgruppen ha företrädare för företag och sammanslutningar som bedriver återanvändning och förberedelse för återanvändning.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

68 §

Inrättande av och anslutning till retursystem för dryckesförpackningar

En producent av dryckesförpackningar som omfattas av producentansvaret med stöd av 48 § 1 mom. eller en i lagen om accis på vissa dryckesförpackningar (1037/2004) avsedd accisskyldig kan som *ansvarig för ett retursystem för dryckesförpackningar*, ensam eller tillsammans med andra producenter av dryckesförpackningar eller accisskyldiga, inrätta ett pantbaserat retursystem för dryckesförpackningar. Producenter av dryckesförpackningar och accisskyldiga kan också ansluta sig till ett retursystem för dryckesförpackningar som tar emot medlemmar.

I ett retursystem för dryckesförpackningar ska förpliktelserna fördelas rättvist mellan producenterna och de accisskyldiga med beaktande av verksamhetens art och omfattning och på så sätt att handelshinder och snedvridning av konkurrensen undviks. Bokförings- och uppgiftsskyldigheten ska lindras för sådana producenter eller accisskyldiga som släpper ut små mängder produkter på marknaden, om skyldigheterna annars skulle vara oskäligen för dem. De villkor som tillämpas på nya medlemmar ska vara opartiska och jämlika i förhållande till de villkor som tillämpas på övriga medlemmar i retursystemet.

Närmare bestämmelser om minimikraven i fråga om de i 2 mom. avsedda minskade skyldigheterna för producenter får utfärdas genom förordning av statsrådet.

69 §

Skyldigheterna för dem som ansvarar för retursystem för dryckesförpackningar

Den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar ska ordna ett fungerande retursystem för dryckesförpackningar där mottagning, återanvändning och materialåtervinning av förpackningar samt annan avfallshantering ingår. Den ansvarige ska också sörja för att den pant som hör till systemet och vars storlek garanterar att systemet fungerar administreras och sköta den information och rådgivning som hänför sig till verksamheten på det sätt som föreskrivs i 51 §.

Den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar ska föra en allmänt tillgänglig uppdaterad förteckning över sina ägare och medlemmar. I förteckningen antecknas ägarens eller medlemmens namn och företags- och organisationsnummer samt uppgifter om de produkter som ägaren eller medlemmen släpper ut på marknaden och om de avgifter som denne betalar till retursystemet per enhet eller ton. Förteckningen ska också vara tillgänglig i ett allmänt datanät.

Den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar ska iaktta vad som i 53 a § föreskrivs om producentens egenkontroll och i 54 § om producentens bokförings- och uppgiftsskyldighet. På sådana retursystem för dryckesförpackningar som tar emot medlemmar tillämpas dessutom bestämmelserna i 63 a § om producenternas betalningsandelar och jämkning av dem, bestämmelserna i 64 § om tryggande av i producentregistret införda producenter och producent-sammanslutningars verksamhet, bestämmelserna i 65 § om samarbete mellan producenter och producent-sammanslutningar, bestämmelserna i 66 § om producent-sammanslutningars tjänstep-upphandling, bestämmelserna i 66 a § om behörigt ombud för producent eller annan aktör och bestämmelserna i 66 b § om verksamhet som behörigt ombud i Finland.

Närmare bestämmelser om pantens minimistorlek och den information som hänför sig till ett retursystems funktion och om målen och skyldigheterna när det gäller återanvändning och materialåtervinning av förpackningar som omfattas av ett retursystem får utfärdas genom förordning

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

av statsrådet. Målen och skyldigheterna kan vara striktare än motsvarande mål och skyldigheter som gäller förpackningar i allmänhet.

80 §

Skyldighet att betala kommunal avfallsavgift

Fastighetsinnehavare och andra avfallsinnehavare för vars del kommunen ordnar avfallshantering är skyldiga att betala kommunal avfallsavgift.

Om transporten av avfall ordnas av fastighetsinnehavaren på det sätt som avses i 37 §, kan kommunen ta ut avgift för avfallsbehandlingen av avfallstransportören.

80 a §

Avfallstransportörens bokföringsskyldighet vid avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar

Om kommunen i enlighet med 80 § 2 mom. tar ut en avgift för avfallsbehandling av en avfallstransportör som avses i 37 §, ska transportören föra bok över de avgifter som den tagit ut av kunderna för avfallsbehandlingen och på begäran överlämna uppgifterna om avgifterna till den kommunala avfallshanteringsmyndigheten.

81 §

Påförande av kommunal avfallsavgift

Den kommunala avfallshanteringsmyndigheten påför avfallsavgiften i enlighet med den avfallstaxa som kommunen har antagit.

Om avfallsavgiften enligt avfallstaxan måste anses oskäligt stor eller liten med beaktande av avfallets mängd, servicenivån på den kommunalt anordnade avfallshanteringen och den avfallstransport som avfallsinnehavaren eller fastighetsinnehavaren ordnar i enlighet med 41 § eller den avfallsbehandling som avfallsinnehavaren ordnar i enlighet med 41 a §, kan avgiften på ansökan av den avgiftsskyldige eller på initiativ av myndigheten påföras så att den avviker från avfallstaxan eller efterskänkas. Om avfallsavgiften påförs så att den avviker från avfallstaxan, ska avgiftsgrunderna vara objektiva och skäliga.

87 §

Riksomfattande avfallsplan

För att syftet med denna lag ska fyllas och verkställandet av bestämmelserna i denna lag främjas ska miljöministeriet bereda en riksomfattande avfallsplan som underställs statsrådet för godkännande. Planen ska innehålla en bedömning av nuläget för minskning av avfallets mängd och skadlighet och för avfallshanteringen, målen för dessa och de åtgärder som behövs för att nå målen, inbegripet åtgärder för att förhindra nedskräpning och för uppstädning av nedskräpade områden. I planen kan också framläggas sådana mål och åtgärder för att utveckla avfallshanteringen

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

som föranleds av områdesspecifika förhållanden. Till planen ska det fogas en bedömning av dess effekter. Den del av den riksomfattande avfallsplanen som gäller minskning av avfallets mängd och skadlighet kan göras upp i form av en separat plan.

Miljöministeriet ska följa upp och utvärdera den riksomfattande avfallsplanens och den separata planens utfall och effekter åtminstone vart sjätte år och vid behov bereda en reviderad plan som underställs statsrådet för godkännande. Vid beredningen eller revideringen av planen ska vad som föreskrivs i lagen om bedömning av miljökonsekvenserna av myndigheters planer och program (200/2005) och med stöd av den iakttas.

Närmare bestämmelser om beredningen av och innehållet i den riksomfattande avfallsplanen samt uppföljningen och bedömningen av dess genomförande får utfärdas genom förordning av statsrådet.

88 §

Regional samarbetsgrupp

Närings-, trafik- och miljöcentralen ska tillsätta en regional samarbetsgrupp för att stödja beredningen och genomförandet av den riksomfattande avfallsplanen samt uppföljningen av dess genomförande. I den regionala samarbetsgruppen ska det finnas representanter för kommunerna inom verksamhetsområdet och för sådana verksamhetsutövare och i 134 § 2 punkten avsedda föreningar och stiftelser vilkas uppgifter eller ändamål ärendet kan gälla. Närings- trafik- och miljöcentraler kan gemensamt tillsätta en samarbetsgrupp, om det behövs för att uppdraget ska kunna skötas på ett sätt som är ändamålsenligt för regionen.

Samarbetsgruppen ska inom sitt område främja genomförandet av den riksomfattande avfallsplanen och följa upp verkställandet av den. Den ska även sammanställa och till miljöministeriet lämna de uppgifter om områdets avfallshanteringskapacitet och hur dess avfallshantering är ordnad samt om behovet av utveckling av avfallshanteringen som behövs för beredningen eller revideringen av den riksomfattande avfallsplanen.

Kommunen ska lämna den regionala samarbetsgruppen och denna i sin tur miljöministeriet de uppgifter om avfall som uppkommer i kommunen, om ordnandet av och tillsynen över avfallshanteringen och om utvecklingsmål beträffande dessa som behövs för att utarbeta den riksomfattande avfallsplanen.

91 §

Kommunala avfallshanteringsföreskrifter

Kommunen får utfärda för verkställigheten av denna lag behövliga allmänna föreskrifter som är påkallade av de lokala förhållandena och gäller kommunen eller någon del av den. Föreskrifter får utfärdas

1) om minskning av mängden avfall från verksamhet som avses i 32 § och sortering på uppkomstplatsen, ordnande av mottagningsplats på fastigheten, lämnande till en områdesvis mottagningsplats, förvaring, insamling, transport, återvinning och bortskaffande av sådant avfall samt tekniska krav som gäller dessa funktioner,

2) för iakttagande av kraven i 13 § 1 och 2 mom. i fråga om de praktiska arrangemangen på fastigheter eller mottagningsplatser för avfall i samband med insamling, mottagning och trans-

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

port av andra slag av avfall än det som avses i 1 punkten samt tekniska krav som gäller dessa funktioner,

3) om åtgärder för att förhindra nedskräpning,

4) om skyldigheten att lämna uppgifter till den kommunala avfallshanteringsmyndigheten eller den kommunala miljöförvaltningsmyndigheten om de avfall som avses i 1 punkten och om avfallshanteringen av dem, inbegripet de avfallstransporter som avses i 39 § och behandlingen av bioavfall enligt 41 a §.

De föreskrifter som utfärdas med stöd av 1 mom. 1 punkten kan gälla också kompostering av annat avfall än avfall från sådan verksamhet som avses i 32 § eller småskalig behandling på uppkomstplatsen av annat motsvarande avfall, inbegripet slam från slamavskiljare och slutna tankar, dock inte sådan miljötillståndspliktig eller registreringspliktig avfallsbehandling som avses i miljöskyddslagen.

Genom de föreskrifter om fastighetsvis separat insamling av avfall som utfärdas med stöd av 1 mom. 1 punkten får det föreskrivas om mer omfattande separat insamling än vad som föreskrivs genom förordning av statsrådet, om det behövs för verkställigheten av 15 § 1 mom. Genom föreskrifterna får också mindre omfattande separat insamling än enligt förordningen tillåtas för viss tid och högst för fem år i taget, om någon av förutsättningarna för undantag från skyldigheten att ordna separat insamling enligt 15 § 2 mom. uppfylls.

Den myndighet som anges i de kommunala avfallshanteringsföreskrifterna kan i enskilda fall bevilja undantag från iakttagandet av en avfallshanteringsföreskrift på de grunder som nämns i föreskriften.

93 §

Avfallsrådgivning

Kommunen ska ordna rådgivning, information och upplysning för att minska mängden och skadligheten i fråga om avfall från verksamhet som avses i 32 §, effektivisera sorteringen av avfall, öka den separata insamlingen av avfall och genomföra avfallshanteringen på behörigt sätt samt förhindra nedskräpning till följd av verksamheten. I rådgivningen ska särskild vikt fästas vid att minska mängden livsmedelsavfall.

När en närings-, trafik- och miljöcentral sköter en uppgift enligt 3 § 2 mom. i lagen om närings-, trafik- och miljöcentralerna (897/2009) ska den särskilt främja fullgörandet av den skyldighet att känna till avfallet som i 12 § 1 mom. åläggs dem som bedriver produktion samt produkttillverkare och importörer.

102 §

Förutsättningar för godkännande för anteckning i producentregistret

Utöver vad som föreskrivs i 1 mom. förutsätter godkännande för anteckning av producentsammanslutningar och ansvariga för ett retursystem för dryckesförpackningar i producentregistret att

1) producentsammanslutningen har bildats och fungerar i enlighet med 62, 63 och 63 a § och att retursystemet för dryckesförpackningar har inrättats och fungerar i enlighet med 68 och 69 §,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

2) producentsammanslutningen eller den ansvarige för ett retursystem för dryckesförpackningar har gett in en godtagbar redogörelse och verksamhetsplan enligt 64 §.

117 §

Tullens uppgifter

Tullen ska vid behov stoppa en internationell avfallstransport som inte uppfyller kraven i avfallstransportförordningen eller i denna lag och anmäla om saken till Finlands miljöcentral för beslut om fortsatta åtgärder.

Tullen får utse de tullkontor i Finland via vilka avfall till eller från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet ska transporteras.

117 b §

Påvisande av lämplighet vid transport av avfall till stater utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Den som transporterar avfall till en stat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet för behandling ska i enlighet med avfallstransportförordningen kunna visa att behandlingen av avfallet utanför det ekonomiska samarbetsområdet uppfyller kraven i den förordningen och sker under förhållanden som till övervägande del motsvarar kraven i Europeiska unionens miljölagstiftning.

117 c §

Skyldighet för den som transporterar avfall till ett annat land att känna till och föra bok över avfallet och lämna information

Den som transporterar avfall till ett annat land för återvinning ska i den omfattning som behövs för att presentera den information om beräkning, kontroll och lämnande av uppgifter som förutsätts i Europeiska unionens rättsakter känna till och föra bok över följande:

1) typ, beskaffenhet, mängd, leveransplats och behandlingssätt för avfall som uppkommer vid förberedelse för återanvändning, materialåtervinning, återvinning eller förberedande åtgärder före dessa,

2) nya produkter och material som uppkommer vid förberedelse för återanvändning, materialåtervinning eller annan återvinning samt deras mängd och användningsändamål specificerade enligt produkt- och materialgrupp.

Ett sammandrag över de bokföringsuppgifter som avses i 1 mom. ska årligen lämnas till Finlands miljöcentral eller till det register miljöcentralen för med stöd av 142 § 1 mom. 1 punkten. Tidigare avfallsinnehavare och i 48 § avsedda producenter ska på begäran ges bokföringsuppgifter om avfall som de har överlåtit.

Genom förordning av statsrådet får det utfärdas närmare bestämmelser om

1) avfall som omfattas av den i 1 mom. avsedda skyldigheten att känna till och föra bok över avfallet,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

- 2) uppgifter som ska ingå i den i 1 mom. avsedda bokföringen och det i 2 mom. avsedda sammandraget,
- 3) lämnandet av i 2 mom. avsedda uppgifter till Finlands miljöcentral.

13 kap.

Tillsyn och förvaltningstvång

118 §

Bokföringsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter

Verksamhetsutövaren ska föra bok över avfallet när det gäller

- 1) verksamhet där det uppkommer minst 100 ton avfall per år,
- 2) verksamhet där det uppkommer farligt avfall eller POP-avfall,
- 3) sådan yrkesmässig behandling av avfall och sådan behandling av avfall i en anläggning som avses i punkt 13 i tabell 1 och punkt 13 i tabell 2 i bilaga 1 till miljöskyddslagen, dock inte behandling som avses i 32 § 1 mom. 1—3 punkten i den lagen,
- 4) verksamhet som enligt miljöskyddslagen är tillståndspliktig,
- 5) sådan verksamhet inom livsmedelsindustrin som enligt miljöskyddslagen är anmälningspliktig,
- 6) transport av avfall och verksamhet som mäklare enligt 94 § och avfallsinsamling enligt 100 §.

Dessutom ska verksamhetsutövaren föra bok över produkter och material som uppkommer vid förberedelse av avfall för återanvändning, materialåtervinning eller annan återvinning, om det är fråga om verksamhet som avses i 1 mom. 3 punkten.

Tidigare avfallsinnehavare och sådana producenter som avses i 48 § ska på begäran ges bokföringsuppgifter om hanteringen av avfall som de har överlämnat.

Bestämmelser om skyldighet för verksamhetsutövare som driver anläggningar som utför tillfällig lagring av kvicksilveravfall och för verksamhetsutövare som driver anläggningar som utför omvandling och, i tillämpliga fall, solidifiering av kvicksilveravfall att upprätta ett register för att kunna spåra kvicksilveravfall och att lämna uppgifter till den behöriga myndigheten finns i artikel 14 i kvicksilverförordningen.

118 a §

Bokföringsskyldighet och skyldighet att lämna uppgifter om livsmedelsavfall

En livsmedelsföretagare som avses i 5 § 1 mom. 1 punkten i livsmedelslagen (297/2021) ska föra bok över mängden och hanteringen av det livsmedelsavfall som uppkommer i verksamheten. Bokföringen ska i den mån det är möjligt även inbegripa en uppskattning av den totala mängden ätbara livsmedel som kasserats som avfall. Skyldigheten gäller dock inte sådana aktörer som avses i 13 § 6 mom. i livsmedelslagen och som står utanför den systematiska livsmedelstillsynen, aktörer inom primärproduktionen och allmännyttiga samfund. Bokföringsuppgifterna ska bevaras i pappersform eller elektronisk form i sex år.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i bokföringen får utfärdas genom förordning av statsrådet. För ett behörigt fullgörande av tillsynen över verksamheten får bestämmelser om lämnandet av bokföringsuppgifter till tillsynsmyndigheten eller det datasystem den förvaltar samt, om en bevaringstid på sex år är uppenbart onödig, om en kortare bevaringstid för bokföringsuppgifter än den som föreskrivs i 1 mom. utfärdas genom förordning av statsrådet.

119 §

Uppgifter som ska ingå i bokföringen och behandlingen av dem

Den bokföring som avses i 118 § 1 mom. ska i överensstämmelse med verksamhetens karaktär inbegripa uppgifter om typ, beskaffenhet, mängd, ursprung och leveransplats i fråga om det avfall som uppkommit, insamlats, transporterats, förmedlats eller behandlats och om avfallstransporten och avfallsbehandlingen. Bokföringen ska också inbegripa uppgifter om mängden av avfall som uppkommit i verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 1 punkten i förhållande till verksamhetens omfattning uttryckt som omsättning, antalet arbetstagare eller på något motsvarande sätt (*specifik avfallsmängd*). Bokföringen över verksamhet som avses i 118 § 1 mom. 3 punkten ska innehålla uppgifter om mängd och användningsändamål för de produkter och material som uppkommer vid förberedelse av avfall för återanvändning, materialåtervinning eller annan återvinning, specificerade enligt produkt- och materialgrupp.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska ingå i bokföringen, angivna enligt verksamhet, avfallsslag eller produkt- eller materialgrupp, och om beräkning av den specifika avfallsmängden får utfärdas genom förordning av statsrådet. För ett behörigt fullgörande av tillsynen över verksamheten får bestämmelser om lämnandet av bokföringsuppgifter till tillsynsmyndigheten eller till det datasystem den förvaltar utfärdas genom förordning av statsrådet.

Bokföringsuppgifterna ska bevaras i pappersform eller elektronisk form i sex år. Bestämmelser om en tidsfrist som är kortare än sex år i sådana fall där en sexårig bevaringstid är uppenbart onödig med avseende på tillsynen över verksamheten får utfärdas genom förordning av statsrådet.

121 §

Skyldighet att upprätta ett transportdokument

Avfallsinnehavaren ska innan avfallstransporten inleds upprätta ett transportdokument för farligt avfall, POP-avfall, slam från slamavskiljare och slutna tankar, slam från sand- och fettavskiljningsbrunnar, förorenad mark och bygg- och rivningsavfall, fränsett icke-förorenad mark, som transporteras och överlämnas till en mottagare som avses i 29 §. Transportdokumentet ska innehålla för övervakningen och uppföljningen behövliga uppgifter om avfallets typ, beskaffenhet, mängd och ursprung samt leveransplatsen, leveransdatumet, behandlingssättet på leveransplatsen och transportören.

Om avfall som avses i 1 mom. avhämtas från hushåll, ska avfallstransportören upprätta transportdokumentet i avfallsinnehavarens ställe och se till att dokumentet ges till mottagaren och att det bevaras. Bestämmelser om det transportdokument som ska användas vid internationella avfallstransporter finns i avfallstransportförordningen.

Närmare bestämmelser om de uppgifter som ska antecknas i transportdokumentet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

121 a §

Förfaranden för användning av transportdokument

Ett i 121 § avsett transportdokument ska upprättas elektroniskt. Uppgifterna i transportdokumentet ska vara i maskinläsbar form. Ändringar i ett transportdokument ska kunna spåras i efterhand och de ska göras så att de ursprungliga uppgifterna inte förstörs. Transportdokumentet ska vara läsbart medan avfallstransporten pågår och uppgifterna i dokumentet ska vara tillgängliga för alla som deltar i transporten. Avfallsinnehavaren ska med en elektronisk underskrift, en elektronisk stämpel eller någon annan tillförlitlig elektronisk verifieringsmetod bekräfta riktigheten i de uppgifter som lämnats i transportdokumentet, att avfallstransportören har tagit emot avfallet för transport och att mottagaren har tagit emot avfallet. Avfallsinnehavaren och mottagaren ska bevara uppgifterna i transportdokumentet i tre år efter avslutad transport.

Med avvikelse från vad som föreskrivs i 1 mom. kan transportdokumentet upprättas på papper, om det inte finns förutsättningar för att upprätta ett elektroniskt dokument. Avfallsinnehavaren ska se till att transportdokumentet på papper finns med under avfallstransporten och att det ges till avfallsmottagaren efter slutförd transport. I transportdokumentet på papper ska verifiering enligt 1 mom. göras med underskrifter eller andra arrangemang, om detta inte försämrar bekräftelsens tillförlitlighet.

Närmare bestämmelser om transportdokumentets utformning och användning samt om verifiering av uppgifterna i dokumentet får utfärdas genom förordning av statsrådet.

122 §

Rätt att få uppgifter

Tillsynsmyndigheten, miljöministeriet och Finlands miljöcentral eller en tjänsteman eller tjänsteinnehavare som förordnats av någon av dem har rätt att på begäran för tillsynen över efterlevnaden av denna lag och de bestämmelser och föreskrifter som utfärdats med stöd av den samt för tillsynen över efterlevnaden av kvicksilverförordningen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den, och för verkställigheten av lagen få

1) behövliga uppgifter av avfallsinnehavaren eller någon annan aktör inom avfallshanteringen eller av den som är skyldig att städa upp ett nedskräpat område,

2) behövliga uppgifter om tillverkningen av en produkt och om de ämnen som används vid tillverkningen, om de i 5 a § avsedda biprodukter som uppkommer i verksamheten, om när återvunnet avfall upphör att klassificeras som avfall enligt kriterierna i 5 b § och om bedömningsgrunderna för detta samt om de produkter som tillverkas, importeras eller annars släpps ut på marknaden och det avfall som de ger upphov till och om avfallshanteringen, av den som tillverkar eller importerar en produkt eller av någon annan som släpper ut en produkt på marknaden,

3) behövliga uppgifter och handlingar av en annan myndighet, tjänsteman eller tjänsteinnehavare som avses i denna paragraf, trots den i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet föreskrivna tystnadsplikten,

4) behövliga uppgifter av en distansförsäljare som bedriver verksamhet från Finland om produkter som denne sålt till en annan stat och som omfattas av producentansvaret samt om fullgörandet av producentansvarsskyldigheterna i landet i fråga.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

127 §

Åtgärder vid förseelser eller försummelser som gäller produkter eller produktmärkningar

Om en produkt är förbjuden eller inte uppfyller de specificerade kraven i denna lag eller i en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 10 §, får Säkerhets- och kemikalieverket

1) ålägga den som tillverkar eller importerar produkten eller någon annan som släpper ut produkten på marknaden att företa sådana ändringar i produkten eller dess märkningar att de krav som föreskrivs i denna lag eller med stöd av den uppfylls och att visa att ändringarna har företagits,

2) temporärt eller permanent förbjuda den som tillverkar eller importerar den produkt som inte motsvarar bestämmelserna, någon annan som släpper ut produkten på marknaden eller distributören att tillverka, importera, förmedla, sälja eller överlåta produkten eller förbjuda användning av den eller ålägga den som har överträtt bestämmelserna att vidta behövliga åtgärder i fråga om produkter som redan har släppts ut på marknaden,

3) ålägga den som har överträtt bestämmelserna att bortföra produkten för adekvat behandling som avfall.

Ett i 1 mom. 1 punkten avsett åläggande meddelas av Tullen i fråga om dryckesförpackningar som omfattas av ett i 68 § avsett retursystem för dryckesförpackningar. I ett sådant fall är det den ansvarige för retursystemet som meddelas åläggandet.

129 §

Vite, hot om tvångsutförande och hot om avbrytande

Tillsynsmyndigheten ska, om det inte är uppenbart onödigt, förena ett förbud eller ett åläggande som har meddelats med stöd av denna lag med vite eller med hot om att den försummade åtgärden vidtas på den försumliges bekostnad eller om att verksamheten avbryts eller förbjuds.

131 §

Försummelseavgift

En producent som avses i 6 kap. är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar den i 62 § avsedda skyldigheten att ansluta sig till en producentsammanslutning eller skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret. En producentsammanslutning är skyldig att betala försummelseavgift, om den försummar skyldigheten enligt 101 § att göra en ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret.

Skyldig att betala försummelseavgift är också

5) den som försummar skyldigheten enligt 121 § att upprätta ett transportdokument eller skyldigheten enligt 121 a § att se till att transportdokumentet medföljer avfallstransporten eller skyldigheten att bekräfta att avfallet har tagits emot,

8) den som försummar skyldigheten enligt artikel 15 i avfallstransportförordningen att vidarebefordra en kopia av transportdokumentet till den behöriga myndigheten, skyldigheten enligt ar-

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

tikel 16 att fylla i transportdokumentet eller att vidarebefordra en kopia av transportdokumentet till den behöriga myndigheten eller skyldigheten enligt artikel 17 att meddela om ändringar av en godkänd transportör, eller den som försummar skyldigheten att upprätta eller underteckna ett dokument som avses i artikel 18 i den nämnda förordningen eller att medföra dokumentet under transporten,

136 §

Åtgärder i samband med brottmål

Tillsynsmyndigheten ska göra en anmälan till polisen eller, om det är fråga om tullbrott, i första hand till Tullen för inledande av förundersökning, om det finns skäl att misstänka en gärning eller försummelse som avses i 147 § 1 mom. Anmälan behöver dock inte göras, om gärningen med hänsyn till omständigheterna ska anses vara ringa och allmänt intresse inte kan anses kräva att åtal väcks.

Närings-, trafik- och miljöcentralen är målsägande i brottmål, om allmänt intresse har kränkts. Närings-, trafik- och miljöcentralen i Birkaland är målsägande i brottmål som gäller producentansvar och Finlands miljöcentral i brottmål som gäller internationella avfallstransporter, om allmänt intresse har kränkts.

143 §

Register över avfallstransporter och behandling av bioavfall på fastigheter

Den kommunala avfallshanteringsmyndigheten ska föra ett register där de uppgifter som avses i 39 § 2 mom. och 41 a § 2 mom. antecknas. Personuppgifter som i fråga om transporter antecknats i registret ska bevaras i fem år från det att anteckningen gjordes. Personuppgifter som antecknats i registret i fråga om behandling av bioavfall på en fastighet ska bevaras i fem år efter det att behandlingen har avslutats. Den kommunala avfallshanteringsmyndigheten är också en sådan personuppgiftsansvarig som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

Den kommunala avfallshanteringsmyndigheten ska för uppföljningen och rapporteringen av avfallshanteringen på begäran i redigerbar elektronisk form lämna andra än sekretessbelagda uppgifter som förts in i registret till de uppföljnings- och rapporteringsansvariga statliga myndigheter som avses i 22 § och till de expertmyndigheter och sakkunniginrättningar som avses i 27 §.

146 §

Utlämnande av sekretessbelagda uppgifter

Den som vid utförandet av uppdrag enligt denna lag har tagit del av uppgifter om en enskilds och en sammanslutnings ekonomiska ställning, om en företagshemlighet eller om en enskilds personliga förhållanden får trots sekretessbestämmelserna i lagen om offentlighet i myndigheternas

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

verksamhet lämna ut sådana uppgifter till tillsynsmyndigheten och miljöministeriet som är nödvändiga för fullgörande av uppgifter enligt denna lag och till Åklagarmyndigheten, polisen och Tullen för utredning av brott. Till Skatteförvaltningen får dessutom lämnas uppgifter som annars är sekretessbelagda och som är nödvändiga för tillsyn över verkställigheten av avfallsskattelagen (1126/2010) och lagen om accis på vissa dryckesförpackningar.

147 §

Straffbestämmelser

Bestämmelser om straff för miljöförstöring finns i 48 kap. 1—4 § i strafflagen (39/1889).

Den som på något annat sätt än vad som avses i 1 mom. uppsåtligen eller av oaktsamhet

1) bryter mot förbudet enligt 13 § 1 mom. att överge avfall eller behandla det på ett okontrollerat sätt,

2) bryter mot förbudet enligt 15 a § att på avstjälningsplatser förbränna eller deponera avfall som samlats in separat för förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning,

3) försummar skyldigheten enligt 15 b § att kvalitetssäkra avfall som ska återvinnas,

4) bryter mot förbudet enligt 17 § 1 mom. att blanda upp farligt avfall,

5) bryter mot förbudet enligt 18 § att förbränna avfall på Finlands vattenområde och i Finlands ekonomiska zon,

6) försummar sin skyldighet enligt 28 § att ordna avfallshantering,

7) överlämnar avfall till någon annan än en mottagare som avses i 29 §,

8) försummar sin skyldighet enligt 31 §,

9) försummar sin skyldighet enligt 35 § 3 mom. att föra avfallet till en mottagnings- eller behandlingsplats som kommunen har anvisat,

10) försummar sin skyldighet enligt 39 § 2 mom. att lämna uppgifter om avfall som avhämtats från fastigheter,

11) försummar sin skyldighet enligt 40 § att ordna en mottagningsplats,

12) försummar sin skyldighet enligt 41 § 1 mom. att överlämna avfall till fastighetsvis avfalls-transport,

13) försummar sin skyldighet enligt 46 § att ordna avfallshantering,

14) försummar den i 49 § avsedda mottagningskyldigheten för producenter,

15) försummar sin skyldighet enligt 50 § att ordna en mottagningsplats,

16) försummar den i 56 § avsedda mottagningskyldigheten för distributörer,

17) bryter mot det i 72 § avsedda nedskräpningsförbudet,

18) försummar sin i 76 § avsedda insamlingsskyldighet,

19) bryter mot ett förbud, en föreskrift eller ett villkor eller åsidosätter ett åläggande eller ett beslut som meddelats med stöd av 91 §, 96 § 2 mom., 103 § 2 mom., 125 §, 126 § 1 mom., 127 eller 128 §,

20) bryter mot eller försummar en begränsning, ett förbud, ett krav, en föreskrift eller en skyldighet som anges i en förordning av statsrådet som utfärdats med stöd av 8 § 3 mom., 10 §, 12 § 3 mom., 14 §, 15 § 3 mom., 16 § 3 mom. eller 49 § 1 mom.,

21) i strid med 109 eller 110 § eller en bestämmelse eller ett beslut i ett enskilt fall som utfärdats med stöd av denna lag eller i strid med förbudet mot blandning av avfall enligt artikel 19 i avfallstransportförordningen, förbudet mot export enligt artiklarna 34, 36, 39 eller 40 i den förord-

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

ningen eller förbudet mot import enligt artiklarna 41 eller 43 i den förordningen importerar eller exporterar avfall eller transiterar avfall genom finskt territorium,

22) försummar anmälan enligt artikel 4 i avfallstransportförordningen, skyldigheten enligt artikel 13.2 i den förordningen att underrätta den behöriga myndigheten om en ändrad transportväg, skyldigheten enligt artikel 17 i den förordningen att meddela den behöriga myndigheten om ändringar i den godkända avfallstransportens mängd, transportväg, vägval eller transportdatum, skyldigheten enligt artikel 20 i den förordningen att bevara dokumentation och information eller skyldigheten enligt artikel 49 i den förordningen att vidta åtgärder för skydd av miljön, bortsett från försummelse som avses i 131 § 2 mom. 8 och 9 punkten,

23) bryter mot restriktionen enligt artikel 4.1 i kvicksilverförordningen av import för bortskaffande som avfall, skyldigheten enligt artikel 10.4 i den förordningen att utrusta tandvårdsinrättningar med amalgamavskiljare som uppfyller kraven eller kravet att underhålla amalgamavskiljare, skyldigheten enligt artikel 10.6 i den förordningen att ordna avfallshantering för amalgamavfall, kravet enligt artikel 11 i den förordningen på bortskaffande av avfall från stora källor eller skyldigheten enligt artiklarna 12 eller 14.4 i den förordningen att lämna uppgifter, eller

24) bryter mot den i artikel 7 i fartygsåtervinningsförordningen föreskrivna skyldigheten att utarbeta en återvinningsplan för fartyget,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot avfallslagen* dömas till böter.

Bestämmelser om ordningsbot som enda straff för ringa brott mot nedskräpningsförbudet enligt 72 § finns i lagen om ordningsbotsförelser (986/2016).

Denna lag träder i kraft den 20 .

Kommunens skyldighet enligt 36 § i denna lag att göra en marknadsundersökning tillämpas från och med den 1 juli 2022. Avfallsinnehavarens skyldighet enligt 41 a § i denna lag att lämna uppgifter till den kommunala avfallshanteringsmyndigheten om småskalig behandling av bioavfall på fastigheten och den kommunala avfallshanteringsmyndighetens skyldighet att anteckna uppgifterna i det register som avses i 143 § tillämpas från och med den 1 januari 2023.

Producentens skyldighet till egenkontroll enligt 53 a § i denna lag och skyldigheten gällande producenternas betalningsandelar och jämkning av dem enligt 63 a § tillämpas från och med den 1 januari 2023. Skyldigheten att föra bok över livsmedelsavfall enligt 118 a § och skyldigheten enligt 121 a § 1 mom. att upprätta transportdokumentet i elektronisk form tillämpas från och med den 1 januari 2022.

De ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft behandlas enligt de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Om en fullföljdsdomstol efter ikraftträdandet av denna lag upphäver ett beslut och återförvisar ärendet att i sin helhet behandlas på nytt, ska ärendet behandlas och avgöras enligt bestämmelserna i denna lag.

Om det när denna lag träder i kraft inom kommunen används avfallstransport som fastighetsinnehavaren ordnar för annat än blandat kommunalt avfall eller slam från slamavskiljare och slutna tankar, ska avfallstransporterna tidigast inom två år och senast inom tre år från lagens ikraftträdande övertas av kommunen i fråga om bioavfall och den 1 juli 2023 i fråga om annat fast kommunalt avfall.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

En aktör eller aktörer som företräder förpackningsproducenter och kommuner ska ingå ett i 49 a och 49 b § avsett avtal om samarbete och ersättning av kostnader senast den 31 december 2021. Ersättningar enligt avtalet ska betalas ut från och med den 1 juli 2023.

Om en producentsammanslutning har slutit ett sådant avtal om behandling av förpackningsavfall före ikraftträdandet av denna lag som när det fullgörs tryggar uppkomsten av en investering av betydelse för återvinningen, förpliktar avtalet som sådant i högst sju år från ikraftträdandet den för registrering i producentregistret godkända nya producentsammanslutning till vilken ansvar och rättigheter från producentsammanslutningen för förpackningsavfall i övrigt övergår.

En producent som inte är medlem i en producentsammanslutning ska ansluta sig till en producentsammanslutning eller bilda en sådan tillsammans med andra producenter senast den 31 december 2021. Producentsammanslutningar, ansvariga för retursystem för dryckesförpackningar och producenter som inte har anslutit sig till en producentsammanslutning ska lämna in en i 101 § avsedd ansökan om godkännande för anteckning i producentregistret senast den 30 juni 2022.

Lag

om ändring av miljöskyddslagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i miljöskyddslagen (527/2014) 51 § 2 mom., 62 § 1 mom., 204 § 4 mom., 220 § 1 mom. och 225 § 1 mom., av dem 51 § 2 mom. och 225 § 1 mom. sådana de lyder i lag 1166/2018 samt 204 § 4 mom. sådant det lyder i lag 49/2019, som följer:

51 §

Inverkan av vissa planer och program

I ett tillstånd som gäller en tillståndspliktig behandlingsanläggning eller behandlingsplats för avfall ska den riksomfattande avfallsplan som avses i 87 § i avfallslagen beaktas.

62 §

Uppföljnings- och kontrollvillkor

Ett miljötillstånd ska förenas med behövliga villkor om utsläppskontroll och kontroll av verksamheten samt om kontroll av miljöpåverkan och tillståndet i miljön efter avslutad verksamhet. Tillståndet ska dessutom förenas med behövliga villkor om uppföljning och kontroll av avfallshandlingen i enlighet med 120 § i avfallslagen samt om en plan för uppföljning och kontroll av avfallsbehandlingen och efterlevnaden av den. Bestämmelser om lämnandet av uppgifter som ingår i bokföringen över avfall från verksamheten till tillsynsmyndigheten eller till ett datasystem

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

som den upprätthåller får utfärdas genom förordning av statsrådet med stöd av 118 a eller 119 § i avfallslagen.

204 §

Vissa riksomfattande planer och program

Bestämmelser om det nationella luftvårdsprogram som krävs enligt direktivet om nationella utsläppstak finns i 149 c §. Bestämmelser om den riksomfattande avfallsplanen finns i 87 § i avfallslagen.

220 §

Särskilda bestämmelser om långlivade organiska föreningar

Vid behandlingen av tillstånds- och anmälningssaken enligt denna lag ska bestämmelserna i artiklarna 6.3 och 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föreningar iakttas.

225 §

Brott mot miljöskyddslagen

Den som uppsåtligt eller av oaktsamhet

1) åsidosätter en anmälningsskyldighet som avses i 99, 115 a, 116, 118–120, 123, 136 eller 178 §,

2) åsidosätter sin skyldighet enligt ett tillståndsvillkor i miljötillståndet, sin skyldighet enligt ett beslut som meddelats med anledning av anmälan eller sin skyldighet enligt ett föreläggande eller villkor som en myndighet har meddelat med stöd av 80 § 3 mom., 94 § 3 mom., 95 § 1 mom., 99 eller 136 §,

3) bryter mot ett förbud som avses i 16–18 § eller mot en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 9, 10, 17, 156, 216 eller 217 §,

4) åsidosätter sin skyldighet enligt 94 § 1 och 2 mom., 114, 115, 133, 134, 139 eller 155 § eller bryter mot villkoren i ett beslut som miljöministeriet meddelat med stöd av 213 §,

5) inleder anmälningsskyldig verksamhet före den tidpunkt som avses i 115 c §,

6) börjar vidta en åtgärd som avses i 118 § eller inleder verksamhet som avses i den paragrafen innan den tid som avses i 118 § 3 mom. har förflutit,

7) åsidosätter sin skyldighet enligt artikel 4–8, 10–13, 15–17, 20, 22–24 eller 27 i ozonförordningen eller sin skyldighet enligt artikel 3–8, 10–17 eller 19 i F-gasförordningen eller enligt 165 §, handlar i strid med sin skyldighet enligt artikel 5, 6 eller 9.1 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 166/2006 om upprättande av ett europeiskt register över utsläpp och överföringar av föreningar och om ändring av rådets direktiv 91/689/EEG och 96/61/EG, hand-

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

lar i strid med 159 § 1 mom. eller 161 § eller handlar i strid med en statsrådsförordning som utfärdats med stöd av 17 kap. eller med F-gasförordningen,

8) åsidosätter sin skyldighet enligt artikel 7 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föreningar, eller

9) på marknaden släpper ut en förbränningsmotor avsedd för arbetsmaskiner eller en arbetsmaskin i vilken har installerats en förbränningsmotor i strid med artikel 8, 9, 11–15 eller 31–33 i förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer, låter bli att lämna sådana uppgifter till typgodkännandemyndigheten som kan leda till avslag på eller återkallelse av ett typgodkännande som avses i förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer eller till återkallelse av motorer enligt artikel 40 i den förordningen eller använder en manipulationsstrategi som avses i artikel 3.63 i strid med artikel 18 i förordningen om typgodkännande av förbränningsmotorer,

ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *brott mot miljöskyddslagen* dömas till böter.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På en ansökan om tillstånd som blivit anhängig före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gäller vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av kemikalielagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i kemikalielagen (599/2013) 3 §, 6 § 1 punkten underpunkt f, 15 § 2 mom. och 59 § 1 mom., av dem 3 § och 15 § 2 mom. sådana de lyder i lag 711/2020, och
fogas till lagen en ny 22 b § som följer:

3 §

Lagens tillämpning inom försvarsförvaltningen och inom den produktion som stöder försvaret

Bestämmelser om nödvändiga undantag när det gäller iakttagande av denna lag samt Reach-förordningen, CLP-förordningen och biocidförordningen inom försvarsförvaltningens verksamhet får utfärdas genom förordning av statsrådet, om det behövs med hänsyn till rikets försvar.

Undantagen kan gälla

- 1) kommunikationen i distributionskedjan och skyldigheterna för nedströmsanvändare,
- 2) tillståndsförfarandet enligt Reach-förordningen,
- 3) klassificering, märkning och anmälningar enligt CLP-förordningen,
- 4) tillståndsförfarandet enligt biocidförordningen,
- 5) utlämnande av uppgifter till tillsynsmyndigheter.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

Bestämmelser om nödvändiga undantag som när det gäller försvarsförvaltningen och produktion till stöd för försvaret får göras i fråga om lämnande av i 22 b § avsedda uppgifter om sådana varor vars produktion direkt stöder försvaret får också utföras genom förordning av statsrådet.

Inom försvarsförvaltningen får det dessutom göras avvikelser från kraven i denna lag, Reach-förordningen, CLP-förordningen och biocidförordningen, om de förutsättningar för handlingssekretess som anges i 24 § 1 mom. 10 punkten i lagen om offentlighet i myndigheternas verksamhet (621/1999) eller i lagen om internationella förpliktelser som gäller informationssäkerhet (588/2004) uppfylls, eller om en avvikelse annars är nödvändig med hänsyn till försvarets karaktär, syfte eller särskilda uppgifter.

Vid tillämpningen av denna lag och Europeiska unionens kemikalielagstiftning inom försvarsförvaltningen och den produktion som stöder försvaret ska tillräcklig omsorg och försiktighet iaktas i syfte att förebygga person-, miljö- och egendomsskador.

6 §

Definitioner

I denna lag avses med

1) *Europeiska unionens kemikalielagstiftning* följande EU-förordningar och med stöd av dem utfärdade rättsakter:

f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föreningar, nedan *POP-förordningen*, och

15 §

Behöriga myndigheter och utsedda organ

Finlands miljöcentral är behörig myndighet enligt artikel 19 i POP-förordningen och, med undantag för de uppgifter som avses i 1 mom., enligt artikel 17 i kvicksilverförordningen samt utsedd nationell myndighet enligt artikel 4 i PIC-förordningen. Finlands miljöcentral är dessutom utsedd nationell myndighet enligt Rotterdambkonventionen, om inte något annat följer av PIC-förordningen.

22 b §

Lämnande av uppgifter om sådana ämnen i en vara som inger mycket stora betänkligheter

En i artikel 3.33 i Reach-förordningen avsedd leverantör av en vara ska lämna de uppgifter som avses i artikel 33.1 i den förordningen till Europeiska kemikaliemyndigheten. Informationen ska lämnas med hjälp av de formulär och programvaruverktyg som Europeiska kemikaliemyndigheten tillhandahåller för detta ändamål. Skyldigheten gäller inte en sådan leverantör av en vara som endast levererar varan till konsumenten.

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

59 §

Kemikalieförseelse

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet

- 1) bryter mot språkraven som gäller kemikalieinformationen i 20 § eller bestämmelserna om marknadsföring av kemikalier i 21 §,
 - 2) åsidosätter sin skyldighet att lämna uppgifter enligt 22, 22 a eller 22 b §,
 - 3) åsidosätter sin anmälningsskyldighet enligt 23 § 2 mom.,
 - 4) åsidosätter sin skyldighet att låta godkänna biocidprodukter enligt 27 § eller underlåter att ansöka om tillstånd för eller göra anmälan om försöksverksamhet enligt 34 §,
 - 5) bryter mot den skyldighet att använda biocidprodukter på behörigt sätt och med iakttagande av bruksanvisningarna som följer av 35 §,
 - 6) underlåter att lämna in prover enligt 36 §, eller
 - 7) bryter mot den skyldighet att lämna in en anmälan som följer av 40, 43 eller 44 §, ska, om inte strängare straff för gärningen föreskrivs någon annanstans i lag, för *kemikalieförseelse* dömas till böter.
-

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 48 kap. 1 § i strafflagen

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i strafflagen (39/1889) 48 kap. 1 § 1 mom., sådant det lyder i lag 761/2018, som följer:

48 kap.

Om miljöbrott

1 §

Miljöförstöring

Den som uppsåtligen eller av grov oaktsamhet

- 1) i miljön för eller släpper ut eller lämnar ett föremål eller ämne, strålning eller något annat sådant i strid med lag eller bestämmelser som utfärdats med stöd av lag, eller i strid med föreskrifter

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

eller i strid med beslut i enskilda fall, eller utan sådant tillstånd som lagen förutsätter, eller i strid med tillståndsvillkor,

2) framställer, överlåter, transporterar, använder, behandlar eller förvarar ett ämne, ett preparat, en blandning, en produkt eller ett föremål eller använder en anordning i strid med

- a) lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor,
 - b) kemikalielagen,
 - c) Reach-förordningen,
 - d) CLP-förordningen,
 - e) biocidförordningen,
 - f) växtskyddsmedelsförordningen,
 - g) bestämmelser som har utfärdats med stöd av de författningar och rättsakter som nämns i underpunkterna a–f eller med stöd av miljöskyddslagen (527/2014),
 - h) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,
 - i) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006,
 - j) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föreningar,
 - k) artikel 3, 4 eller 4a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel,
 - l) bestämmelser som nämns i 147 § 2 mom. i avfallslagen (646/2011),
 - m) bestämmelser som har utfärdats eller beslut eller förbud som i enskilda fall har meddelats med stöd av avfallslagen, eller
 - n) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,
- 3) försummar sin skyldighet enligt avfallslagen att ordna avfallshantering,
- 4) för in i landet eller ut ur landet eller genom finskt territorium transiterar avfall i strid med
- a) avfallslagen, bestämmelser som har utfärdats eller beslut i enskilda fall som har meddelats med stöd av den,
 - b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1013/2006 om transport av avfall, eller
 - c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,
- 5) i landet för in eller ur landet för ut ett ämne, ett preparat eller en produkt i strid med
- a) en förordning som utfärdats med stöd av miljöskyddslagen,
 - b) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1005/2009 om ämnen som bryter ned ozonskiktet,
 - c) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 517/2014 om fluorerade växthusgaser och om upphävande av förordning (EG) nr 842/2006,
 - d) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 649/2012 om export och import av farliga kemikalier,
 - e) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1021 om långlivade organiska föreningar, eller
 - f) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2017/852 om kvicksilver och om upphävande av förordning (EG) nr 1102/2008,

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

6) ur landet för ut genetiskt modifierade organismer, eller livsmedel eller foder som innehåller sådana, i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1946/2003 om gränsöver-skridande förflyttning av genetiskt modifierade organismer, eller

7) i strid med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1257/2013 om återvinning av fartyg och om ändring av förordning (EG) nr 1013/2006 och direktiv 2009/16/EG försummar att se till att den förteckning över farliga material som avses i artikel 5 i den förordningen är uppdaterad när ett fartyg transporteras till en fartygsåtervinningsanläggning, eller transporterar ett fartyg för nedmontering till någon annan fartygsåtervinningsanläggning än en sådan som nämns i den europeiska förteckningen enligt artikel 16 i den förordningen,

så att gärningen är ägnad att förorena miljön, orsaka andra motsvarande skadliga förändringar i miljön, skräpa ned miljön eller förorsaka fara för hälsan, ska *för miljöförstöring* dömas till böter eller fängelse i högst två år.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Lag

om ändring av 83 § i livsmedelslagen

I enlighet med riksdagens beslut

fogas till 83 § i livsmedelslagen (297/2021) ett nytt 3 mom. som följer:

83 §

Handräckning

Tillsynsmyndigheterna ska på begäran ge tillsynsmyndigheten enligt avfallslagen (646/2011) handräckning vid tillsynen över skyldigheten att föra bok över livsmedelsavfall enligt 118 a § i den lagen.

Denna lag träder i kraft den

20 .

Riksdagens svar RSv 112/2021 rd

Helsingfors 23.6.2021

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare